

Zaktualizowana Deklaracja Środowiskowa za rok 2023

19 czerwca 2024 r.

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE

Szanowni Państwo,

już po raz kolejny przekazuję Państwu Deklarację Środowiskową Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, która w sposób transparenty przedstawia efekty naszej działalności środowiskowej.

System ek zarządzania i audytu EMAS to nowoczesne i zaawansowane narzędzie, wspomagające zarządzanie naszą pracą.

Mija kolejny rok od kiedy wdrożyliśmy ten system zarządzania środowiskowego. Przez te lata wiele się nauczyliśmy, udoskonaliśmy, ale patrzymy także w przyszłość, wskazując kierunki, które pozwolą nam dalej realizować zadania zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju.

Zidentyfikowane w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie aspekty środowiskowe wynikają wprost z prowadzonej przez nas działalności. Wyzaczyliśmy sobie cele i zadania adekwatne do zadań ustawowych instytucji. Realizując założenia systemu zarządzania środowiskowego, dążymy do tego, aby w pełni zasłużyć na miano profesjonalnej, nowoczesnej i przyjaznej instytucji skutecznie chroniącej środowisko przyrodnicze województwa warmińsko-mazurskiego.

Przekazujemy na Państwa ręce Deklarację Środowiskową, która wzorem lat ubiegłych prezentuje nasze działania, osiągnięcia i plany na przyszłość. Za pośrednictwem informacji zawartych w niniejszym opracowaniu pokazujemy w jaki sposób, poprzez podejmowane przez nas rozstrzygnięcia, minimalizujemy oddziaływanie na środowisko planowanych inwestycji oraz dążymy do racjonalnej ochrony walorów przyrodniczych. Część dokumentu poświęciliśmy działaniom z zakresu czynnej ochrony przyrody, a także zagadnieniu otwartej komunikacji z wszystkimi zainteresowanymi stronami oraz dobrym praktykom, które stosujemy w celu racjonalnego korzystania z zasobów niezbędnych dla funkcjonowania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Olsztynie
Agata Moździerz

Spis treści:

1. Kontekst organizacji	4
2. Opis systemu zarządzania środowiskowego	13
3. Polityka środowiskowa	17
4. Wymagania prawne – zobowiązania dotyczące zgodności	19
5. Aspekty środowiskowe	19
6. Cele i zadania	27
7. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej i dobre praktyki	50
8. Komunikacja wewnętrzna i zewnętrzna	64
9. Informacja o weryfikacji i walidacji	69
10. Oświadczenie weryfikatora	70

1. Kontekst organizacji

1.1. Informacje ogólne

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie powstała 15 listopada 2008 r. na mocy ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Jest państwową jednostką budżetową, obsługującą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie jest organem administracji rządowej niezespolonej. Powoływany jest przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, który pełni funkcję organu wyższego stopnia w odniesieniu do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Misją Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie jest sprawne, skuteczne, transparentne i etyczne wykonywanie zadań publicznych w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska oraz zachowania dziedzictwa przyrodniczego województwa warmińsko-mazurskiego.

Misja ta jest realizowana w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju.

MISJA

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie jest profesjonalną, rzetelną, bezstronną jednostką, budującą wizerunek nowoczesnej, otwartej i przejrzystej administracji świadczącej obywatelom i instytucjom usługi z zakresu ochrony środowiska na najwyższym poziomie merytorycznym, przy wykorzystaniu instrumentów ciągłego doskonalenia się i podnoszeniu poziomu zaangażowania zespołu.

WIZJA

1.2. Nazwa, adres, otoczenie organizacji i warunki środowiskowe

Główna siedziba Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie znajduje się w budynku przy ul. Dworcowej 60, 10-437 Olsztyn, tel. 89 537 21 00, fax. 89 527 04 23, e-mail: sekretariat@olsztyn.rdos.gov.pl.

Budynek stanowi własność Skarbu Państwa. Na podstawie decyzji Prezydenta Olsztyna z 2010 r. z późn. zm. budynek został przekazany, w części, w trwały zarząd Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie. Powierzchnia całego budynku wynosi 1958,6 m². Natomiast powierzchnia użytkowa, będąca w trwałym zarządzie RDOŚ w Olsztynie, obecnie obejmuje pomieszczenia o powierzchni łącznej 785,3 m², tj.: piwnica – 7 m², parter – 202,1 m², II piętro – 186,0 m², III piętro – 390,2 m². Zmniejszenie powierzchni budynku pozostającej w trwałym zarządzeniu RDOŚ w Olsztynie w stosunku do roku 2019 (z 855,5 m² do 785,3 m²) jest następstwem decyzji Prezydenta Olsztyna z 31.08.2021 r., którą orzeczono przekazanie przez RDOŚ w Olsztynie na rzecz WITD w Olsztynie prawo trwałego zarządu związanego z pomieszczeniami zlokalizowanymi na II piętrze budynku o łącznej powierzchni 70,2 m².

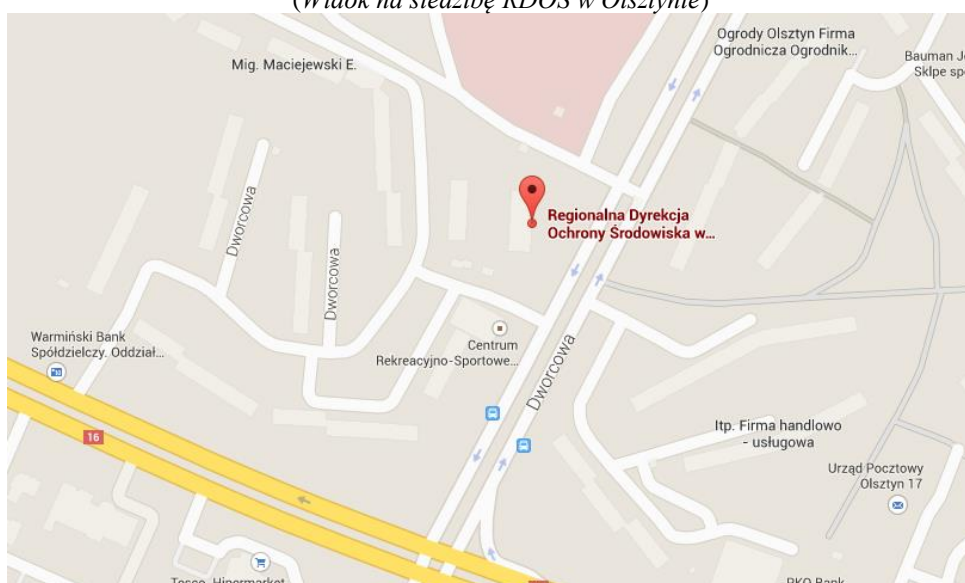
Urząd usytuowany jest na parterze (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, Regionalny Konserwator Przyrody w Olsztynie, sekretariat, Główna Księgowa wraz z Zespołem Budżetu i Finansów, archiwum zakładowe), na drugim piętrze (część Wydziału Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000) i na trzecim piętrze budynku (Wydział Ocen

Oddziaływania na Środowisko, Wydział Zapobiegania i Naprawy Szkód w Środowisku oraz Informacji o Środowisku i Zarządzania Środowiskiem, Wydział Organizacyjno-Administracyjny, część Wydziału Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 oraz sala konferencyjna).

W budynku, na pierwszym piętrze, znajduje się siedziba Warmińsko-Mazurskiego Inspektoratu Transportu Drogowego. Ponadto w budynku (odrębne wejście) znajduje się Wojewódzki Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Warmińsko-Mazurskim stanowisko w Olsztynie. Na czwartym piętrze znajdują się zaś lokale komunalne, administrowane przez spółkę gminną i zajmowane przez osoby fizyczne.

(Widok na siedzibę RDOŚ w Olsztynie)

(Lokalizacja siedziby RDOŚ w Olsztynie)

W skład struktury organizacyjnej Dyrekcji wchodzi dwa Wydziały Spraw Terenowych, które zostały objęte systemem zarządzania środowiskowego:

<p>Wydział Spraw Terenowych I (w Elblągu)</p>	<p>Siedziba Wydziału Spraw Terenowych I znajduje się w budynku Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie Delegatury w Elblągu przy ul. Wojska Polskiego 1, 82-300 Elbląg, gmina Miasto Elbląg, województwo warmińsko-mazurskie. tel.: 55 237 45 17, fax: 55 237 45 80, e-mail: sekretariat@olsztyn.rdos.gov.pl Pięć pokoi, położonych na II piętrze, o łącznej powierzchni użytkowej 98,37 m² i powierzchni komunikacyjnej 24,60 m² jest zajmowanych przez pracowników Wydziału na podstawie umowy użyczenia zawartej pomiędzy Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie, a Warmińsko-Mazurskim Urzędem Wojewódzkim w Olsztynie. W budynku znajdują się także siedziby innych urzędów.</p>
<p>Wydział Spraw Terenowych II (w Ełku)</p>	<p>Siedziba Wydziału Spraw Terenowych II znajduje się w siedzibie Powiatowego Zarządu Dróg w Ełku przy ul. Kolonia 1, 19-300 Ełk, gmina miasto Ełk, województwo warmińsko-mazurskie. tel.: 783 924 820, e-mail: sekretariat@olsztyn.rdos.gov.pl Lokal użytkowy składający się z 4 pokoi o łącznej powierzchni 60,79 m² oraz udziału o powierzchni 19,35 m² w części wspólnej (łazienki, korytarz) usytuowany jest na II kondygnacji budynku i jest zajmowany przez pracowników Wydziału na podstawie umowy najmu lokalu użytkowego zawartej pomiędzy Skarbem Państwa - Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Olsztynie a Powiatem Ełckim - Powiatowym Zarządem Dróg w Ełku. W budynku znajdują się także siedziby innych urzędów i firmy.</p>

Ponadto, w następstwie ustaleń audytu zewnętrznego z 2022 r., do systemu zarządzania środowiskowego włączono obiekt biurowy w Jeleniu (Jeleń 84, 13-230 Lidzbark Welski).

W latach ubiegłych obiekt był wyłączony z zakresu systemu zarządzania środowiskowego, jako obiekt, w którym praca miała być wykonywana jedynie tymczasowo. Niemniej jednak, dwóch pracowników Wydziału Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 wykonuje swoje obowiązki stale w tej lokalizacji. Realizują oni zadania, z którymi identyfikujemy swoje znaczące pośrednie aspekty środowiskowe (przeprowadzenie postępowań dotyczących oględzin i szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną na podstawie art. 126 ustawy *o ochronie przyrody* oraz uzgadnianie i opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego). Realizacja tych zadań jest elementem działania Wydziału Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000. Jest od początku wdrożenia systemu zarządzania środowiskowego monitorowana, sprawozdawana oraz służy realizacji celów środowiskowych organizacji, jakimi są: zadośćuczynienie poniesionym szkodom oraz efektywne orzekanie dla zapewnienia zachowania wartości przyrodniczych terenów cennych pod względem przyrodniczym oraz ochrona fauny i flory.

W związku z powyższym, w 2022 r. uznano za zasadne włączenie biura terenowego w Jeleniu do systemu zarządzania środowiskowego.

Biuro terenowe w Jeleniu, pozostające w strukturze Wydziału Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 (WOPN)	<p>Pomieszczenie biurowe znajduje się w siedzibie Welskiego Parku Krajobrazowego w Jeleniu 84, 13-230 Lidzbark Welski, gmina Lidzbark, powiat działdowski, województwo warmińsko-mazurskie. tel. 23 69-81-005</p> <p>e-mail: sekretariat@olsztyn.rdos.gov.pl</p> <p>Na podstawie umowy użyczenia z aneksami, zawartej pomiędzy RDOŚ w Olsztynie a Dyrektorem WPK, dwóch pracowników Wydziału Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 zajmuje pomieszczenie biurowe o powierzchni 21,16 m² oraz pomieszczenia użytkowe wspólne o powierzchni 29,40 m², na które składają się: klatka schodowa, korytarze, wiatrołap w budynku.</p> <p>W budynku znajdują się także siedziba Welskiego Parku Krajobrazowego, w tym Muzeum Przyrody.</p>
---	--

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie realizuje swoje ustawowe zadania, z którymi identyfikuje znaczące aspekty środowiskowe, na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – czwartego co do wielkości województwa w kraju.

Województwo graniczy z Rosją (z Obwodem Kaliningradzkim) oraz z innymi województwami: pomorskim, kujawsko-pomorskim, mazowieckim i podlaskim. Województwo warmińsko-mazurskie nazywane jest „krajną tysiąca jezior”. W rzeczywistości znajduje się w nim ponad 3000 jezior, a wśród nich dwa największe jeziora Polski: Śniardwy (113,4 km²) i Mamry (102,8 km²) oraz najdłuższe jezioro Polski – Jeziorak (27,45 km). W granicach województwa znajduje się także jedno z najniżej położonych miejsc w kraju – depresja 1,8 m p.p.t. w msc. Raczki Elbląskie w gminie Elbląg. Na terenie województwa ustanowiono także morskie wody wewnętrzne (okolice Zalewu Wiślanego, port morski w Elblągu, rzeka Elbląg).

Prawie połowa województwa warmińsko-mazurskiego objęta jest obszarowymi formami ochrony przyrody. Według danych zawartych w opracowaniu pt. „Ochrona środowiska 2023” (Główny Urząd Statystyczny, 2023, s. 112) najwyższą wartość wskaźnika powierzchni obszarów prawnie chronionych przypadającej na jednego mieszkańca odnotowano dla województwa warmińsko-mazurskiego (8 267 m²). Według tej publikacji (s. 120) najwięcej obszarów chronionego krajobrazu znajdowało się w województwie warmińsko-mazurskim. Największą łączną powierzchnię obszary chronionego krajobrazu zajmowały również w województwie warmińsko-mazurskim (954,7 tys. ha). Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe w województwie warmińsko-mazurskim zajmowały one największą łączną powierzchnię wynoszącą 23,7 tys. ha przy liczbie 23 obiektów na terenie województwa (s.125).

W Polsce wyznaczonych jest 19 obszarów Ramsar (obszarów wodno-błotnych), w tym aż 4 na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego. Są to rezerваты przyrody: Jezioro Łuknajno, Jezioro Siedmiu Wysp, Jezioro Karaś oraz Jezioro Drużno.

W granicach województwa ustanowiono także obszar specjalnej ochrony ptaków Ostoja Warmińska PLB280015, o powierzchni prawie 150 tys. hektarów, w celu ochrony między innymi bociąka białego *Ciconia ciconia*. Jego populacja na tym terenie jest jedną z największych w Polsce i liczy około 1000 par (około 2% populacji krajowej).

Na Warmii i Mazurach występuje także jedna z najliczniejszych w kraju populacji bobra europejskiego. Szacuje się, że obszar województwa zasiedla około 18,5 tys. osobników tego gatunku (uwzględniając wyniki inwentaryzacji oraz przyrost naturalny populacji).

1.3. Nieruchomości

Decyzją z 30.08.2023 r., znak: OLS.WKUZ.GZ.4244.38.2022.MDo Dyrektor Generalny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa ustanowił prawo trwałego zarządu na rzecz RDOŚ w Olsztynie na nieruchomościach Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa położonych w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie olsztyńskim, w gminie Świątki, w obrębie Kwiecewo, o łącznej powierzchni 110.69 ha, tj. na dz. nr: 214/1, 214/2, 215, 216, 216/1, 217, 219/12, 561/48. Nieruchomości, stanowiące ostoję lęgową i miejsce występowania licznych gatunków ptaków wodno-błotnych, zostały przekazane w trwały zarząd w celu utrzymania w stanie niepogorszonym przekazywanego obszaru, poprzez podejmowanie przez RDOŚ w Olsztynie działań z zakresu ochrony czynnej. Przekazanie nieruchomości nastąpiło na czas nieoznaczony, bez pobierania opłat z tytułu zarządu.

Działki objęte są obszarowymi formami ochrony przyrody, tj. rezerwatem przyrody „Kwiecewo”, w stosunku do którego obowiązuje zarządzenie Nr 18 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie uznania obszaru za rezerwatu przyrody "Kwiecewo" (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2010 r. Nr 77, poz. 1242) oraz użytkiem ekologicznym „Kwiecewo” w stosunku do którego obowiązuje rozporządzenie Nr 43 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Kwiecewo".

Następnie umową nr WOA.023.14.2024.MH, zawartą 18.03.2024 r. pomiędzy RDOŚ w Olsztynie a Polskim Towarzystwem Ochrony Ptaków (PTOP), przekazano PTO w użyczenie ww. nieruchomości. Zgodnie z zapisami tej umowy, biorący w użyczenie zobowiązał się korzystać z przedmiotu użyczenia w celach zachowania rozlewiska stanowiącego ostoję lęgową oraz miejsce występowania licznych gatunków ptaków wodno-błotnych. Od chwili fizycznego użyczenia, biorący w użyczenie stał się w pełni za niego odpowiedzialnym i zobowiązał się w czasie trwania umowy ponosić wszelkie koszty bieżącej eksploatacji użytej rzeczy. Umowę zawarto na czas określony, tj. do 16 lutego 2034 r.

1.4. Kwestie zmian klimatycznych w kontekście organizacji oraz wymagań stron zainteresowanych

22 lutego 2024 r. Międzynarodowe Forum Akredytacji (IAF) oraz Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna (ISO) opublikowały zmiany w normach dotyczących systemów zarządzania, w tym w normie ISO14001, na której opiera się wdrożony w RDOŚ w Olsztynie system ekozarządzania i audytu EMAS. Zmiany dotyczą punktów 4.1. i 4.2 normy i kładą szczególny nacisk na uwzględnienie kwestii zmian klimatycznych. Ma to na celu zwiększenie odpowiedzialności organizacji za kwestie środowiskowe i promowanie zrównoważonego rozwoju.

W związku z powyższym, na etapie przeglądu środowiskowego z czerwca 2024 r., przeanalizowaliśmy kwestie uwzględnienia aspektów i ryzyka związane ze zmianami klimatycznymi w ramach rozwoju, utrzymania i skuteczności wdrożonego systemu zarządzania wg EMAS oraz wymagań zainteresowanych stron.

Jako organizacja, której misją jest skuteczne i sprawne wykonywanie zadań publicznych w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska mamy na uwadze, że zmiany klimatu są globalnym problemem i wymagają zdecydowanej reakcji na wielu płaszczyznach. Zmiany klimatu są dla RDOŚ w Olsztynie istotną kwestią. Wykonując głównie działalność biurową, nie oddziałujemy w sposób znaczący na klimat. Wszystkie aspekty bezpośrednie, które mogą wpływać na klimat, są w naszym przypadku nieznaczące. Jednak w naszej bieżącej pracy staramy się podejmować działania, aby w powietrzu było mniej groźnego CO₂ (stosujemy dobre praktyki w zakresie korzystania ze środowiska).

Zmiany klimatu są dla nas jednak szczególnie istotną kwestią w kontekście realizacji ustawowych zadań i w tym zakresie oczekiwania mogą mieć także zainteresowane strony.

RDOŚ w Olsztynie aktywnie walczy ze zmianami klimatu, przede wszystkim w kontekście podejmowanych rozstrzygnięć, które uwzględniają relacje klimat-przedsięwzięcie. Jest to szczególnie ważne z punktu widzenia zainteresowanych stron, którymi są zarówno inwestor realizujący inwestycję, ale także społeczeństwo pozostające w bezpośrednim oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia i organizacje pozarządowe.

Wszystkie działania podejmowane w celu ochrony mokradeł, w tym torfowisk, są niewątpliwie przedmiotem zainteresowania różnych stron (obywatele, organizacje pozarządowe). Zainteresowane strony mogą mieć wymagania związane ze zmianami klimatycznymi, jak np. konieczność zintensyfikowania działań chroniących obszary wodno-błotne, czy też uwzględnienia - w podejmowanych przez organizację rozstrzygnięciach - wskazywanych przez nie rozwiązań służących ograniczeniu wpływu przedsięwzięcia na klimat. Ostatecznie – wszystkie wspomniane już zainteresowane strony, ale także inne (jednostki samorządu terytorialnego, GDOŚ, MKiŚ, KOBiZE) oczekują od organizacji wykazania w tym zakresie zgodności z wymaganiami prawnymi, natomiast instytucje współfinansujące (NFOŚiGW, WFOŚiGW w Olsztynie) – zaangażowania i prawidłowej realizacji projektów na rzecz klimatu.

Oczekiwaniem instytucji sąsiadujących z RDOŚ w Olsztynie może być podjęcie współpracy na rzecz realizacji zadań służących ochronie klimatu (np. inwestycja fotowoltaiczna na dachu budynku).

1.5. Kierownictwo i przedstawiciel kierownictwa ds. EMAS

Agata Moździerz – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie
Aleksandra Krzysztoń-Rzodkiewicz – p.o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie - Regionalnego Konserwatora Przyrody w Olsztynie

Ogólna odpowiedzialność za system zarządzania środowiskowego spoczywa na najwyższym kierownictwie organizacji, tj. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie, który formułuje wytyczne dla ustanawianych celów środowiskowych oraz dla dalszego rozwoju systemu zarządzania środowiskowego.

W celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania systemu zarządzania środowiskowego najwyższe kierownictwo powołało specjalnego przedstawiciela kierownictwa - Pełnomocnika ds. SZŚ. Funkcję tę pełni Pani Justyna Januszewicz, Naczelnik Wydziału Zapobiegania i Naprawy Szkód w Środowisku oraz Informacji o Środowisku i Zarządzania Środowiskiem. Pełnomocnik ds. SZŚ niezależnie od innych obowiązków ma określone zadania, zakres odpowiedzialności oraz uprawnienia, aby zapewnić system zarządzania środowiskowego zgodny z Rozporządzeniem EMAS oraz aby przedstawić najwyższemu kierownictwu sprawozdania z wyników funkcjonowania systemu zarządzania środowiskowego. Pełnomocnika wspiera zespół do spraw systemu zarządzania środowiskowego w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie. Ponadto w organizacji deleguje się zadania i odpowiedzialność na kierownictwo niższego szczebla zarządzania (naczelników wydziałów i koordynatorów). Pełnomocnik ds. EMAS upoważniony jest do kontaktów w sprawach związanych z działalnością środowiskową Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, tel. 89 537 21 04, e-mail: justyna.januszewicz@olsztyn.rdos.gov.pl.

1.6. Opis działalności i struktura organizacyjna

Podstawę prawną działania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie stanowią w szczególności:

- 1) ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*;
- 2) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. *w sprawie nadania statutu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie* (Dz. U. Nr 202, poz. 1260), zmienione rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 11 grudnia 2019 r. *zmieniającym rozporządzenie w sprawie nadania statutu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie* (Dz.U. z 2019 r. poz. 2417);
- 3) regulamin organizacyjny Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, stanowiący załącznik do zarządzenia Nr 38 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 12 września 2013 r. *w sprawie ustanowienia Regulaminu Organizacyjnego Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie.*;
- 4) zmiana regulaminu organizacyjnego Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, stanowiąca załącznik do zarządzenia nr 59 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 30 listopada 2021 r. *zmieniającego zarządzenie w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie.*

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie jest instytucją, która odpowiada za realizację polityki ochrony środowiska w zakresie zarządzania ochroną przyrody, w tym m.in. obszarami Natura 2000, kontrolę procesu inwestycyjnego poprzez między innymi: przeprowadzanie ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć oraz udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko. Realizuje także zadania dotyczące zapobiegania i naprawy szkód w środowisku oraz odpowiada za zarządzanie informacją o środowisku przyrodniczym.

Do najważniejszych ustawowych zadań Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie należy:

- 1) udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko;
- 2) przeprowadzanie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub udział w tych ocenach;
- 3) tworzenie i likwidacja form ochrony przyrody na podstawie ustawy *o ochronie przyrody*;
- 4) ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 i innymi formami ochrony przyrody, na zasadach i w zakresie określonych ustawą *o ochronie przyrody*;
- 5) wydawanie decyzji na podstawie ustawy *o ochronie przyrody*;
- 6) przeprowadzanie postępowań i wykonywanie innych zadań, o których mowa w ustawie *o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie*;
- 7) przekazywanie danych do bazy danych o ocenach oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko;
- 8) współpraca z organami jednostek samorządu terytorialnego w sprawach ocen oddziaływania na środowisko i ochrony przyrody;
- 9) współpraca z organizacjami ekologicznymi;
- 10) wykonywanie zadań, w tym wydawanie decyzji oraz zlecenia ekspertyz z zakresu gospodarki odpadami.

Zgodnie ze Statutem oraz Regulaminem Organizacyjnym, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie kieruje Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Olsztynie przy pomocy zastępcy oraz naczelników wydziałów.

W Regionalnej Dyrekcji wyodrębniono siedem komórek organizacyjnych:

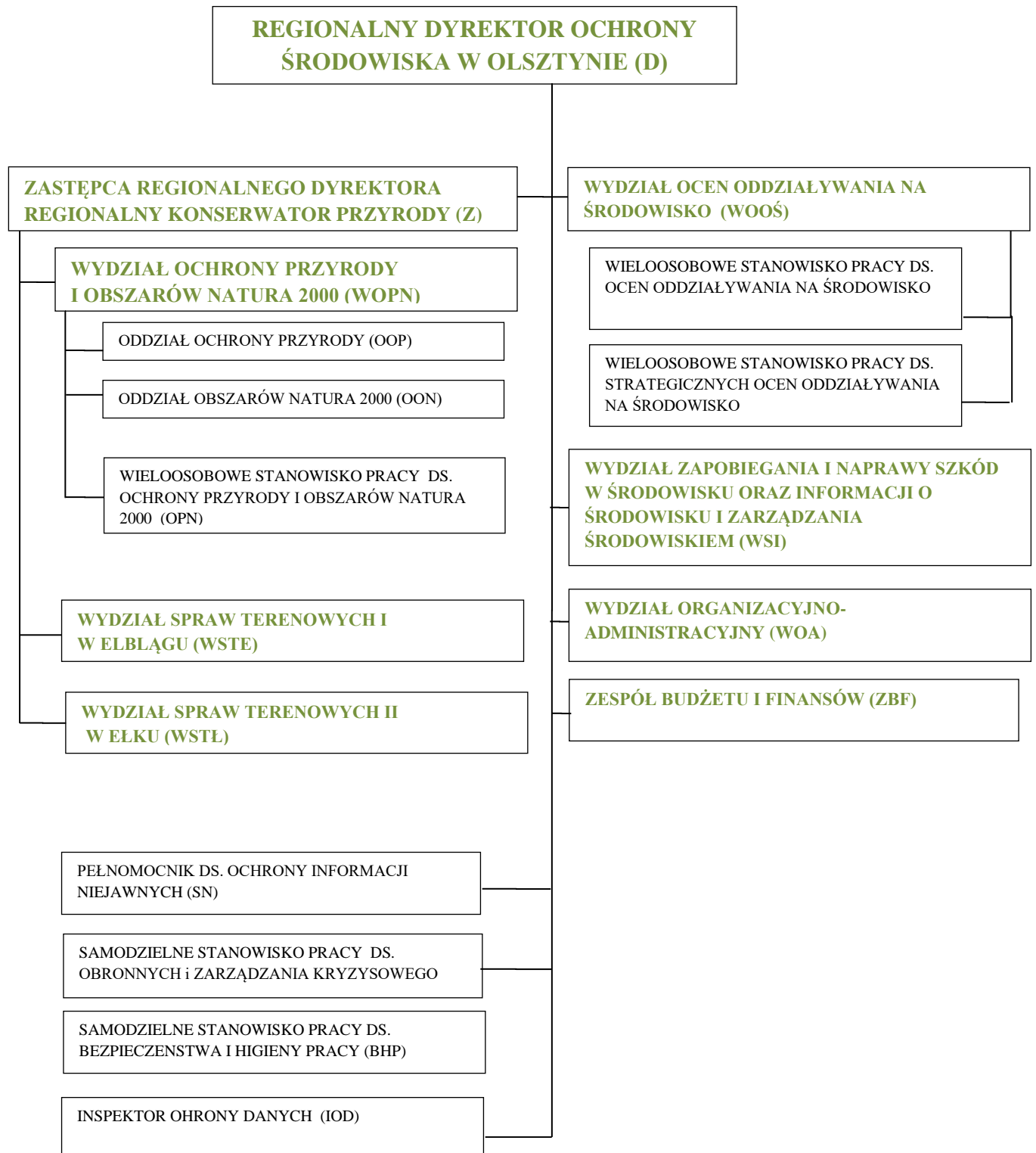
- 1) Wydział Ocen Oddziaływania na Środowisko;
- 2) Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000;
- 3) Wydział Zapobiegania i Naprawy Szkód w Środowisku oraz Informacji o Środowisku i Zarządzania Środowiskiem;
- 4) Wydział Spraw Terenowych I;
- 5) Wydział Spraw Terenowych II;
- 6) Wydział Organizacyjno-Administracyjny;
- 7) Zespół Budżetu i Finansów.

W instytucji funkcjonują również: pełnomocnik do spraw ochrony informacji niejawnych, inspektor ochrony danych, samodzielne stanowisko pracy do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, samodzielne stanowisko pracy do spraw zadań obronnych i zarządzania kryzysowego.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie zatrudnia 71 pracowników (stan na dzień 31.12.2023 r.).

Aktualną Strukturę organizacyjną Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie prezentuje poniższy schemat – rysunek nr 1.

SCHEMAT ORGANIZACYJNY REGIONALNEJ DYREKCJI OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE

2. Opis systemu zarządzania środowiskowego

System zarządzania środowiskowego jest częścią ogólnego systemu zarządzania w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie. Został on wkomponowany w obowiązujące w instytucji procedury kontroli zarządczej. System jest zgodny z wymaganiami EMAS, określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylającej rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/We (Dz.Urz. UE L. 342/1), zmienionym rozporządzeniem Komisji (UE) 2017/1505 z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniającym załączniki I, II, III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) (Dz.Urz. UE L. 222/1 oraz rozporządzeniem Komisji (UE) 2018/2026 z dnia 19 grudnia 2018 r. zmieniającym załącznik IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) (Dz.Urz. UE L. 325/18). Fundamentalnymi zasadami działania organizacji w duchu EMAS, realizowanymi w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, jest zgodność z wszystkimi wymaganiami prawnymi w obszarze ochrony środowiska, które dotyczą działalności oraz zaangażowania pracowników na każdym szczeblu organizacji. SZŚ wspiera realizację misji i wizji RDOŚ w Olsztynie. Celem SZŚ jest poprawa funkcjonowania organizacji w zakresie bezpośredniego i pośredniego wpływu na środowisko.

W ramach funkcjonującego SZŚ został określony kontekst organizacji obejmujący zarówno warunki środowiskowe województwa warmińsko-mazurskiego (opisane w rozdziale 1), jak również czynniki wewnętrzne (rotacje pracowników, proces decyzyjny – złożoność spraw, przepływ informacji, praca w terenie i dostępność specjalistycznego sprzętu, sąsiedztwo innych instytucji, firm, osób fizycznych) i zewnętrzne (zmieniające się wymogi prawne, wzrost liczby wpływających spraw, dostępność szkoleń specjalistycznych, relacje z zewnętrznymi interesariuszami, finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych). Oceniono także zainteresowane strony, analizując grupę interesariuszy, ich potrzeby i oczekiwania w kontekście zobowiązań RDOŚ w Olsztynie dotyczących zgodności (wnioskodawcy - firmy, osoby fizyczne, instytucje państwowe i samorządowe, strony postępowania, społeczeństwo i organizacje pozarządowe, organy administracji rządowej i samorządowej, z którymi organizacja współpracuje w celu realizacji zadań statutowych warunkujących aspekty środowiskowe pośrednie, instytucje finansujące zadania organizacji, instytucje, firmy, osoby fizyczne sąsiadujące z organizacją). Zidentyfikowano także ryzyka i szanse powiązane z realizacją ustawowych zadań, z którymi identyfikujemy znaczące aspekty środowiskowe. Wszystkie te aspekty mają bezpośrednie przełożenie na działanie RDOŚ w Olsztynie, znaczenie podejmowanych rozstrzygnięć i wpływ na środowisko oraz świadomość mieszkańców i ich zainteresowanie środowiskowymi efektami działalności naszej organizacji.

Zakres systemu zarządzania środowiskowego obejmuje wszystkie działania prowadzone przez organizację związane z realizacją ustawowych zadań Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego. System jest wdrożony, utrzymywany i ustawicznie doskonalony w czterech lokalizacjach: Olsztynie, Elblągu, Ełku i Jeleniu oraz podczas pracy w terenie.

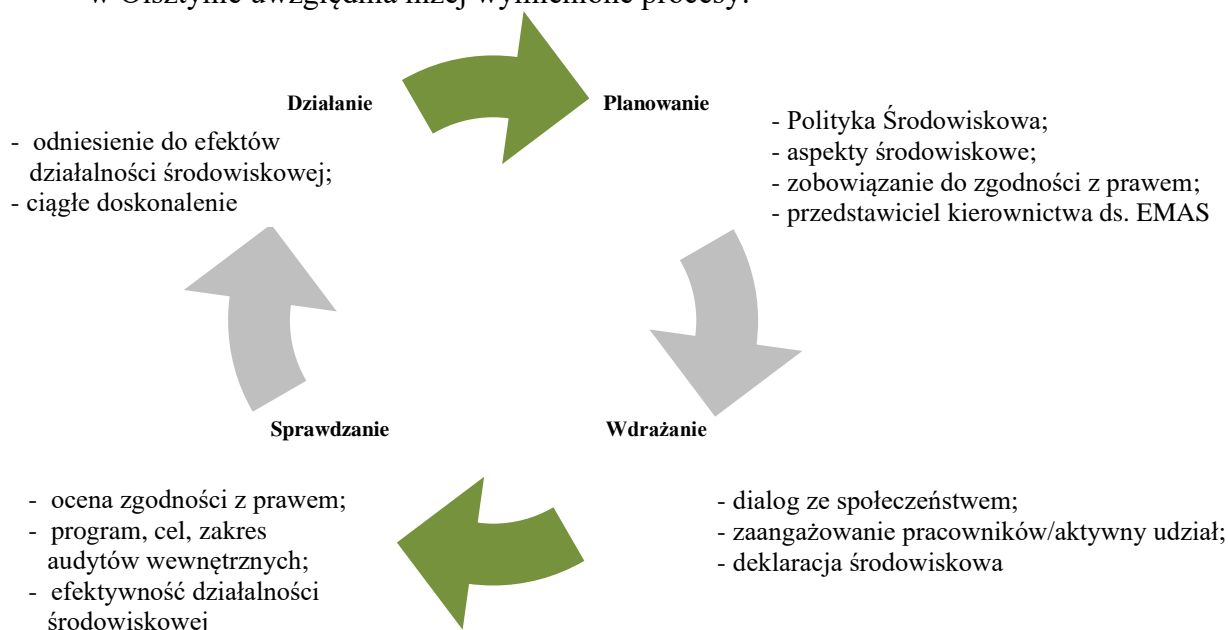
We wszystkich lokalizacjach zidentyfikowano zarówno aspekty bezpośrednie, jak i pośrednie. Znaczące pośrednie aspekty środowiskowe związane są z procesami merytorycznymi. Żaden z nich nie został wyłączony z zakresu systemu zarządzania środowiskowego. Ponadto

zidentyfikowaliśmy jeden znaczący bezpośredni aspekt środowiskowy związany z realizacją działań ochronnych w zakresie ochrony czynnej.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie jest organem administracji rządowej niezespoleonej (kod działalności NACE/PKD 84.11). Instytucja zgodnie z rozporządzeniem EMAS kwalifikuje się do małych organizacji.

Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kompetencje, umiejętności i uprawnienia do realizacji ustawowych zadań RDOŚ w Olsztynie, w zależności od zajmowanego stanowiska pracy. Wymagania te ujęte są w opisach stanowisk oraz zakresach czynności pracowników, które są na bieżąco aktualizowane i dostosowywane do zmieniających się przepisów oraz potrzeb organizacji. Każdy z pracowników poprzez realizację swoich zadań aktywnie uczestniczy w działalności na rzecz ochrony środowiska. Nowi pracownicy przechodzą szkolenia mające na celu zapoznanie ich z elementami systemu zarządzania środowiskowego i włączenie w działania w tym zakresie.

System zarządzania środowiskowego w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie uwzględnia niżej wymienione procesy:

Rys. 2 Procesy SZŚ w RDOŚ w Olsztynie

Planowanie i wdrażanie odbywa się z uwzględnieniem ryzyk i szans, dzięki czemu możliwe jest zwiększenie skuteczności systemu zarządzania, poprawa wyników oraz zapobieganie negatywnym wpływom.

W ramach zidentyfikowanych procesów wyróżniamy podstawowe elementy SZŚ: Polityka środowiskowa, aspekty środowiskowe, wymagania prawne i inne, cele i zadania środowiskowe, zasoby, role, odpowiedzialność i uprawnienia, kompetencje, szkolenia, świadomość, komunikacja, dokumentacja, nadzór nad dokumentami, sterowanie operacyjne, gotowość i reagowanie na awarie, monitorowanie i pomiary, ocena zgodności, niezgodności, działania korygujące, nadzór nad zapisami, audyty wewnętrzne i przegląd zarządzania.

Polityka środowiskowa jest kluczowym elementem funkcjonowania systemu zarządzania środowiskowego w RDOŚ w Olsztynie i jest wytyczana przez kierownictwo. Dokument ten tworzy podwaliny całego systemu zarządzania, gdyż zawiera najważniejsze zobowiązania w obszarze związanym z ochroną środowiska. Zawarta w Polityce środowiskowej zasada zrównoważonego rozwoju jest zasadą ustrojową przyjętą w Unii Europejskiej i zasadą uznawaną przez kraje członkowskie za podstawę polityki ekologicznej. Zgodnie z art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej „Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”.

Identyfikacja i ocena bezpośrednich i pośrednich aspektów środowiskowych odbywa się co najmniej raz w roku, nie później niż do końca pierwszego kwartału. W razie potrzeby dokonuje się aktualizacji wykazu aspektów środowiskowych i oceny ich istotności.

Wszystkie aspekty środowiskowe są zestawione w Rejestrze aspektów środowiskowych dostępnym w organizacji. Znaczące aspekty środowiskowe zostały określone w wyniku oceny przeprowadzonej w oparciu o obiektywne kryteria i zostały zawarte w niniejszej Deklaracji Środowiskowej RDOŚ w Olsztynie. Za aktualizację wykazu znaczących aspektów środowiskowych odpowiedzialny jest Pełnomocnik ds. EMAS. Każda komórka organizacyjna RDOŚ w Olsztynie, w przypadku stwierdzenia konieczności aktualizacji wykazu aspektów środowiskowych, zobowiązana jest zgłosić ten fakt do Pełnomocnika ds. EMAS.

Niezależnie od zgłoszeń przekazywanych przez komórki organizacyjne, Rejestr aspektów środowiskowych podlega okresowej ocenie prowadzonej przez zespół ds. systemu zarządzania środowiskowego, a także w następujących przypadkach:

- 1) zmiana wymagań prawnych i organizacyjnych dotyczących ochrony środowiska w obszarze działania RDOŚ w Olsztynie;
- 2) wystąpienie sytuacji awaryjnej, jeżeli jej skutkiem była niekorzystna zmiana w środowisku;
- 3) wprowadzenie do stosowania w RDOŚ w Olsztynie nowych wytycznych;
- 4) pojawienie się nowych danych i informacji, mających wpływ na oddziaływanie danego aspektu na środowisko.

W procesie identyfikacji zobowiązań dotyczących zgodności, w tym wymagań prawnych, analizowane są wyniki przeglądu środowiskowego, akty prawne, decyzje i umowy dotyczące funkcjonowania RDOŚ w Olsztynie. W celu zapewnienia ciągłej zgodności działań podejmowanych przez RDOŚ w Olsztynie z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska, minimum raz w roku przeprowadzane są wewnętrzne audyty środowiskowe, będące również audytami zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska. Raz w roku, w ramach przeglądu zarządzania, następuje całościowa ocena zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska obowiązującymi w RDOŚ w Olsztynie. Wszyscy pracownicy RDOŚ w Olsztynie mają dostęp do systemu informacji prawnej – Lex. Ponadto zespół Radców Prawnych sporządza opinie prawne oraz udziela konsultacji prawnych, w sytuacjach wymagających interpretacji obowiązujących przepisów.

Ważnym elementem SZŚ jest wyznaczanie celów środowiskowych. W Polityce środowiskowej RDOŚ w Olsztynie zostały określone priorytety, które mają przełożenie na realizowane cele i zadania. Cele, zadania, mierniki, odpowiedzialności i ryzyka zostały określone w ramach procedury kontroli zarządczej na etapie planowania działalności komórek organizacyjnych. W oparciu o ww. dokumenty opracowany został plan działalności RDOŚ

w Olsztynie. Procedura kontroli zarządczej zapewnia nadzór nad realizacją planu działalności oraz monitoruje ryzyka, a w budżecie zadaniowym do wszystkich tych celów i zadań przypisane są środki niezbędne do ich osiągnięcia.

RDOŚ w Olsztynie określił i udokumentował (w Przeglądzie środowiskowym przeprowadzonym w czerwcu 2024 r.) ryzyka i szanse związane z właściwymi dla organizacji znaczącymi aspektami środowiskowymi, których realizacja zmierza do osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych. Skoncentrowano się na tych rodzajach ryzyka i szansach, które dają gwarancję, że system zarządzania środowiskowego pozwala na osiągnięcie zamierzonego rezultatu, aby m.in. zapobiec niepożądanym skutkom w środowisku oraz aby dążyć do stałej poprawy działalności środowiskowej organizacji.

Kierownictwo zapewnia dostępność zasobów niezbędnych do ustanowienia, wdrożenia, utrzymania i doskonalenia systemu zarządzania środowiskowego. Zasoby te obejmują odpowiednią liczbę wykwalifikowanych pracowników, infrastrukturę (maszyny, urządzenia, budynki, wyposażenie, zasoby informatyczne itp.) oraz środki finansowe. Pracownicy RDOŚ w Olsztynie uczestniczą w szkoleniach mających na celu podniesienie kompetencji i świadomości środowiskowej, a także podniesienie ich poczucia odpowiedzialności i zaangażowania oraz bezpieczeństwa pracy.

Komunikacja wewnętrzna jest prowadzona z wykorzystaniem takich narzędzi, jak: ogólnie dostępny serwer, korespondencja elektroniczna, spotkania, pisma służbowe, rozmowy indywidualne, narady, szkolenia wewnętrzne itp. Odbywają się narady kierownictwa, podczas których ustalane są nie tylko bieżące strategie działania urzędu, ale także rozpatrywane sprawy zgłaszane przez pracowników za pośrednictwem naczelników swoich wydziałów. Wszystkie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie są aktualizowane. Zamieszczane są one na serwerze, do którego mają dostęp wszyscy pracownicy.

RDOŚ w Olsztynie prowadzi dialog ze społeczeństwem poprzez realizację działań wynikających wprost z uwarunkowań prawnych, jak i stanowiących dobrą praktykę w komunikacji z zainteresowanymi stronami. W tym celu prowadzona jest korespondencja urzędowa, odbywają się spotkania, na bieżąco udzielane są informacje telefoniczne oraz aktualizowany jest serwis internetowy, w tym Biuletyn Informacji Publicznej. Ponadto organizowane są konferencje i szkolenia. Pracownicy RDOŚ w Olsztynie biorą także udział w inicjatywach innych instytucji współorganizując spotkania informacyjno-edukacyjne. RDOŚ w Olsztynie udziela informacji o środowisku wszystkim zainteresowanym podmiotom, prowadzone są działania z zakresu komunikacji z mediami.

W urzędzie prowadzony jest stały nadzór na dokumentacją i zapisami. Obieg dokumentacji i nadzór nad dokumentami oraz zapisami jest zgodny z przyjętą instrukcją kancelaryjną Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, a także jednolitym rzeczowym wykazem akt, który jest znany oraz dostępny każdemu pracownikowi. W celu zapewnienia skutecznego nadzoru w tym zakresie, większej efektywności pracy oraz zapobiegania działaniom korupcyjnym w RDOŚ w Olsztynie, wdrożono elektroniczny system zarządzania dokumentacją, zwany potocznie EZD. System jest aktualizowany i serwisowany pod kątem potrzeb urzędu oraz nadzorowany w zakresie zgodności ze zmieniającymi się wymaganiami prawnymi.

Sterowanie operacyjne zapewnia nadzór nad znaczącymi aspektami środowiskowymi. Poprzez prowadzenie działań zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi,

zarządzeniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie i innymi procedurami minimalizowane jest oddziaływanie RDOŚ w Olsztynie na środowisko. Planowanie i nadzór nad działaniami operacyjnymi realizowane jest także dzięki bezpośredniemu nadzorowi nad realizacją zadań poszczególnych wydziałów przez ich naczelników oraz spotkania kierownictwa jednostki, w czasie których rozstrzygane są aktualne problemy i podejmowane decyzje co do ewentualnych koniecznych zmian w zakresie funkcjonowania systemu zarządzania środowiskowego.

Gotowość i reagowanie na sytuacje awaryjne jest elementem systemu zarządzania środowiskowego w RDOŚ w Olsztynie. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie posiada plan ewakuacji i czytelnie oznakowane drogi ewakuacji. Monitoruje się i prowadzi działania w celu zapobiegania sytuacjom awaryjnym m.in. poprzez przeprowadzanie przeglądów technicznych instalacji, urządzeń i samochodów służbowych, informowanie o możliwych zagrożeniach cybernetycznych oraz terrorystycznych, a także cykliczne spotkania Stałego Dyżuru będącego elementem systemu bezpieczeństwa Państwa. Na wypadek awarii wodno-kanalizacyjnej mamy także opracowane odpowiednie procedury, które określają zadania, uprawnienia i odpowiedzialność poszczególnych osób.

Spotkania kierownictwa, audyty wewnętrzne, przeglądy zarządzania, sprawozdawczość to elementy działań monitorujących, analiz i ocen. Skuteczność realizacji działań środowiskowych jest monitorowana m.in. poprzez okresową sprawozdawczość.

Okresowo prowadzone są wewnętrzne audyty środowiskowe (zgodnie z programem audytów na dany rok), raz w roku przeprowadzany jest przegląd zarządzania. W przypadku stwierdzenia niezgodności lub spostrzeżeń wprowadzane są działania korygujące.

Działania mające na celu poprawę efektów działalności środowiskowej, osiągnięcia celów i realizacji zadań oraz zgodności z wymogami prawnymi dotyczącymi środowiska podejmowane są zarówno w obszarze organizacji i funkcjonowania biura (aspekty bezpośrednie), jak i w zakresie realizowanych kompetencji RDOŚ w Olsztynie (aspekty pośrednie i aspekt bezpośredni związany z realizacją działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody).

3. Polityka środowiskowa

- 1) Polityka środowiskowa jest dokumentem zatwierdzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie.
- 2) Stanowi wyraz woli i zawiera zobowiązanie do ochrony środowiska, w tym do zapobiegania zanieczyszczeniom, do spełniania zobowiązań dotyczących zgodności oraz do ciągłego doskonalenia systemu zarządzania środowiskowego w celu poprawy efektów działalności środowiskowej.
- 3) Za realizację postanowień Polityki środowiskowej odpowiedzialny jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie.
- 4) Polityka środowiskowa jest publicznie dostępna w serwisie internetowym RDOŚ w Olsztynie, jak również została zakomunikowana pracownikom oraz podmiotom współpracującym z RDOŚ w Olsztynie.
- 5) Propozycje aktualizacji Polityki środowiskowej mogą być zgłaszane do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie za pośrednictwem Pełnomocnika ds. EMAS.

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE

Polityka Środowiskowa

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie jest organem administracji rządowej niezespolonej, utworzonym i działającym na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Za priorytet w naszej działalności uznajemy realizowanie zadań ustawowych na najwyższym poziomie merytorycznym, kierując się jednocześnie zasadą zrównoważonego rozwoju.

Zobowiązujemy się do spełniania wszelkich wymagań prawnych i innych dotyczących naszej działalności, do ochrony środowiska, w tym do zapobiegania zanieczyszczeniom oraz do ciągłego doskonalenia systemu zarządzania środowiskowego w celu poprawy środowiskowych efektów działalności.

Swoją działalność opieramy w szczególności na budowaniu zaufania obywateli do administracji publicznej oraz wzroście zaangażowania pracowników w system zarządzania środowiskowego. Dążymy, aby w sposób profesjonalny, rzetelny, jawny i etyczny realizować powierzone nam sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Do najistotniejszych obszarów naszej działalności, w których jednocześnie identyfikujemy znaczące aspekty środowiskowe, należą:

- przeprowadzanie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub udział w tych ocenach,
- udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko,
- ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 i rezerwatami przyrody oraz ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów,
- naprawa i przeciwdziałanie wystąpieniu szkód w środowisku.

Pośredni wpływ na środowisko związany z realizacją naszych zadań przyczynia się w szczególności do:

- zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu na środowisko oraz przywrócenia lub utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków chronionych,
- zapewnienia zrównoważonego rozwoju gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego.

Zapewniamy również, że stosujemy zasadę „zielonej administracji” dążąc do racjonalnego korzystania z zasobów niezbędnych dla funkcjonowania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie. Przykładamy także wagę do promowania zachowań prośrodowiskowych i budowania świadomości ekologicznej w społeczeństwie.

Zarządzanie naszym urzędem ukierunkowane jest na ciągłe doskonalenie i w tym zakresie określamy między innymi ryzyka i szanse związane z realizacją powierzonych nam zadań. Wszyscy pracownicy są świadomi wpływu wynikającego z działalności urzędu na środowisko, zarówno bezpośredniego, jak i pośredniego. Wdrożony w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie system zarządzania środowiskowego (EMAS) jest integralną częścią funkcjonującej w jednostce kontroli zarządczej.

Olsztyn, 16 września 2022 r.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE
Agata Moździerz

Spełniamy wymagania EMAS - zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn, tel. 89 537-21-00, fax: 89 527-04-23, sekretariat@olsztyn.rdos.gov.pl, gov.pl/web/rdos-olsztyn

4. Wymagania prawne – zobowiązania dotyczące zgodności

RDOŚ w Olsztynie jest jednym z urzędów, który stoi na straży przestrzegania przepisów prawa z zakresu ochrony środowiska. W związku z powyższym dążymy do bycia wzorem dla innych w tym zakresie.

Monitorujemy nasze korzystanie ze środowiska w zakresie wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza. W tym zakresie, na podstawie art. 289 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 t.j.) jesteśmy zwolnieni z przedkładania Marszałkowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego „Zbiorczego zestawienia informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat” oraz wnoszenia tych opłat. Na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. *o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji* (Dz. U. z 2022 r. poz. 673, z późn. zm.) do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBIZE) składany jest roczny raport dotyczący emisji do powietrza, który jest wprowadzany do bazy danych o emisjach gazów cieplarnianych i substancji. Zużyte świetlówki, tonery, zużyty sprzęt komputerowy, odpady budowlane przekazywane są do uprawnionych jednostek oraz ewidencjonowane w oparciu o karty przekazania odpadów. Uzyskaliśmy numer rejestrowy (000038332) w rejestrze podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami (BDO). Za jego pośrednictwem przedkładamy Marszałkowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości odpadów oraz o sposobach gospodarowania nimi.

Wszyscy pracownicy RDOŚ w Olsztynie mają dostęp do internetowego serwisu prawnego Lex oraz serwera wewnętrznego, na którym znajdują się zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie. Ponadto na bieżąco rozsyłana jest do wszystkich pracowników informacja o wchodzących zmianach przepisów prawnych oraz wchodzących w życie nowych zarządzeniach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie. Dzięki bieżącemu monitorowaniu zmian przepisów mamy gwarancję, że w sposób ciągły zapewniamy zgodność naszej działalności z obowiązującymi przepisami prawa. Odnosi się to zarówno do sfery wykonywania ustawowych zadań, jak i bezpośredniego oddziaływania na środowisko poprzez wykorzystywanie powierzonych zasobów.

5. Aspekty środowiskowe

Najistotniejszym elementem systemu zarządzania środowiskowego jest zidentyfikowanie wszystkich aspektów środowiskowych bezpośrednich i pośrednich organizacji, a następnie wyznaczenie spośród nich aspektów znaczących. Aspekt środowiskowy oznacza składnik działalności, produktów lub usług organizacji, który wpływa lub może wpływać na środowisko.

W ramach przeglądu środowiskowego w RDOŚ w Olsztynie dokonano identyfikacji aspektów środowiskowych, w tym uwzględniono:

- 1) zakres i warunki funkcjonowania obiektów wraz z ich wyposażeniem;
- 2) sposoby postępowania w zakresie działalności środowiskowej;
- 3) środowiskowe wymagania prawne, a także określono stopień i sposób ich spełnienia;
- 4) sytuacje awaryjne i specjalne;
- 5) perspektywę cyklu życia.

Ustalając kryteria, przeanalizowano możliwość zaistnienia warunków nadzwyczajnych. Z racji specyfiki urzędu uznano, że niezasadne jest określanie dodatkowego kryterium

odnoszącego się do warunków nadzwyczajnych. Wszystkie kryteria oceny aspektów środowiskowych ustalono dla normalnych warunków funkcjonowania organizacji.

Ocenę aspektów środowiskowych przeprowadzono w oparciu o wybrane kryteria dopasowane do specyfiki działalności RDOŚ w Olsztynie:

- 1) wpływ na środowisko, uwzględniający potencjalne korzyści lub szkody dla środowiska naturalnego, w tym dla różnorodności biologicznej oraz stan środowiska – kwestie takie jak wrażliwość lokalnego, regionalnego lub globalnego środowiska;
- 2) częstotliwość wystąpienia, uwzględniający rozmiar, liczbę, częstotliwość i odwracalność aspektu lub oddziaływania;
- 3) kryterium formalnoprawne, uwzględniający istnienie wymogów wynikających z odpowiedniego prawodawstwa z zakresu ochrony środowiska;
- 4) znaczenie dla zainteresowanych stron – pracowników, społeczeństwa, opinii publicznej, uwzględniający opinie zainteresowanych stron, w tym pracowników organizacji;
- 5) ustawowe zadania instytucji/działania niezbędne do realizacji ustawowych zadań instytucji.

Podczas oceny znaczenia aspektów środowiskowych zastosowano metodę punktową, przyjmując dla pierwszych 4 kryteriów liczbę punktów 5, 10, 20, a dla ostatniego kryterium odpowiednio liczbę punktów 0 lub 20, gdzie:

- 5 punktów oznacza ocenę niską;
- 10 punktów oznacza ocenę umiarkowaną;
- 20 punktów oznacza ocenę wysoką.

Ocenie poddano wszystkie aspekty środowiskowe zidentyfikowane w RDOŚ w Olsztynie - zarówno aspekty bezpośrednie, jak i pośrednie. Za znaczące aspekty środowiskowe uznane zostały te, które uzyskały łącznie powyżej 80 punktów. Zdecydowana większość znaczących aspektów środowiskowych zidentyfikowanych w RDOŚ w Olsztynie jest aspektami środowiskowymi pośrednimi. Ponadto za znaczący aspekt bezpośredni uznano realizację działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody. Aspekt ten wiąże się bowiem z działalnością organizacji, nad którą sprawuje ona bezpośrednią kontrolę. Organizacja w sposób bezpośredni realizuje i nadzoruje zadania z zakresu ochrony czynnej, w związku z realizacją swoich zadań wynikających z ustawy *o ochronie przyrody*.

Znaczące aspekty środowiskowe wyznaczają obszary, które należy w pierwszej kolejności włączyć w proces sterowania operacyjnego oraz monitorowania w ramach systemu zarządzania środowiskowego.

Podczas wyboru znaczących aspektów środowiskowych wzięto pod uwagę uwarunkowania specyficzne dla województwa warmińsko-mazurskiego, kontekst organizacji, cykl życia, możliwości organizacyjne, finansowe urzędu i inne, w taki sposób, aby możliwe było objęcie ich nadzorem i doskonaleniem.

Aspekty środowiskowe bezpośrednio wynikają z przebywania pracowników w siedzibie urzędu i ich codziennej pracy (poza wyżej wymienionym aspektem związanym z realizacją działań ochronnych). Aspekty te związane są z wykorzystywaniem wody do celów socjalno-bytowych, energii cieplnej i elektrycznej, wytwarzaniem odpadów, emisją spalin powstającą w wyniku użytkowania samochodów, wykorzystaniem materiałów i urządzeń stanowiących wyposażenie stanowisk pracy, wystąpieniem wypadków środowiskowych i innych sytuacji nadzwyczajnych mających potencjalny wpływ na środowisko (np. wypadki chemiczne) oraz

potencjalnych sytuacji anomalnych, które mogłyby wywrzeć wpływ na środowisko, a także podróżami pracowników samochodami służbowymi.

Za aspekty środowiskowe bezpośrednio uznawane są sytuacje awaryjne i specjalne, jak: pożar, likwidacja sprzętu elektrycznego i elektronicznego, uszkodzenie klimatyzatora. Możliwe sytuacje awaryjne uwzględniane są w SZŚ m.in. poprzez stosowanie się do procedur wymaganych prawem, realizację dobrych praktyk, komunikację wewnętrzną skierowaną do pracowników RDOŚ w Olsztynie w zakresie potencjalnych zagrożeń i sposobów postępowania.

Za aspekt środowiskowy bezpośredni uznano także zadanie: realizacja działań zapobiegawczych lub naprawczych, wykonywanie badań zanieczyszczenia gleby i ziemi oraz prowadzenie remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Przy czym przydzielona punktacja wskazała, że jest to aspekt nieznaczący. Organizacja samodzielnie realizuje zadania w zakresie zapobiegania i naprawy szkód w środowisku, historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi, w tym badań zanieczyszczenia gleby i ziemi w przypadkach określonych w ustawie *o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie* oraz w ustawie *Prawo ochrony środowiska*.

Żaden z aspektów środowiskowych bezpośrednich, związanych z funkcjonowaniem biura i korzystaniem przez pracowników z zasobów środowiska, nie został uznany za znaczący. Jednak, mając świadomość potrzeby ograniczania bezpośredniego wpływu na środowisko i promowania zachowań proekologicznych, stosujemy zasadę „zielonej administracji”, wdrażamy dobre praktyki w celu racjonalnego korzystania z zasobów niezbędnych dla funkcjonowania naszej instytucji. W marcu 2020 r. opracowaliśmy rejestr dobrych praktyk w zakresie korzystania ze środowiska, uwzględniający: materiały eksploatacyjne, odpady, wodę, energię, transport. Realizacja kilku zasad wskazanych w rejestrze w pozytywny sposób przyczyni się do ograniczenia naszego bezpośredniego wpływu na środowisko.

Za nasz znaczący aspekt środowiskowy bezpośredni uznaliśmy natomiast *Realizację działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody*. Aspekt ten wiąże się bowiem z działalnością, nad którą sprawujemy bezpośrednią kontrolę. W sposób bezpośredni realizujemy i nadzorujemy zadania z zakresu ochrony czynnej, w związku z realizacją swoich zadań wynikających z ustawy *o ochronie przyrody*.

Działania związane z realizacją zadań statutowych warunkują aspekty środowiskowe pośrednie. W wyniku rozstrzygnięć, opinii, aktów legislacyjnych wydawanych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie reglamentuje się korzystanie ze środowiska przez różnego rodzaju podmioty, a więc ogranicza i optymalizuje ich wpływ na środowisko w sposób wymuszający niejako konieczną ochronę jego zasobów dla obecnego i przyszłych pokoleń, w zgodzie z przepisami szeroko pojętego prawa ochrony środowiska, a w szczególności z konstytucyjną zasadą zrównoważonego rozwoju, stanowiącą jego fundament.

W poniższej tabeli zaprezentowano znaczące aspekty środowiskowe RDOŚ w Olsztynie wraz z wpływem na środowisko, powiązaniem z wymaganiami prawnymi i innymi w zakresie ochrony środowiska oraz ich oceną, uwzględniającą wyżej opisane kryteria.

Znaczące aspekty środowiskowe w RDOŚ w Olsztynie stanowią aspekty środowiskowe pośrednie (procesy merytoryczne):

Lp.	Aspekt środowiskowy - pośrednie aspekty środowiskowe powiązane z procesami merytorycznymi	Wpływ na środowisko – pośredni wpływ	Powiązanie z wymaganiami prawnymi i innymi w zakresie ochrony środowiska	Ocena ogólna
1.	Wydawanie zezwoleń na podejmowanie czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową	<p>Utrzymywanie równowagi w środowisku między społeczeństwem a przyrodą, również w ramach możliwości utrzymania środowiska.</p> <p>Zabezpieczenie odpowiedniego stanu ochrony gatunkowej, w tym trwałości populacji gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową.</p> <p>Budowanie świadomości społecznej w zakresie ochrony gatunkowej.</p> <p>Wsparcie badań i rozwoju nauk przyrodniczych.</p>	<p>art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. <i>o ochronie przyrody</i> (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.)</p>	90
2.	Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	<p>Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć o znaczeniu ogólnopolskim mogących znacząco oddziaływać na środowisko.</p> <p>Budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa – informowanie społeczeństwa o potencjalnym zagrożeniach dla środowiska oraz życia i zdrowia ludzi oraz kształtowanie postaw prośrodowiskowych.</p>	<p>art. 75 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. <i>o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko</i> (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.)</p>	90
3.	Ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	<p>Utrzymanie właściwego stanu oraz poprawa przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000.</p> <p>Ochrona i zachowanie bioróżnorodności.</p> <p>Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie dotyczącym obszarów Natura 2000.</p>	<p>art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. <i>o ochronie przyrody</i> (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.)</p>	85

4.	Prowadzenie postępowań w sprawie ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć o znaczeniu ogólnopolskim mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	art. 88-95 ustawy z dnia 3 października 2008 r. <i>o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko</i> (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.)	85
5.	Opiniowanie w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	art. 64 ustawy z dnia 3 października 2008 r. <i>o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko</i> (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.)	80
6.	Uzgodnienia w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	art. 77 ustawy z dnia 3 października 2008 r. <i>o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko</i> (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.)	80
7.	Prowadzenie postępowań w związku ze zgłoszeniem wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku lub powzięciem informacji o wystąpieniu bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku	Zabezpieczenie przed wystąpieniem zanieczyszczenia lub szkody w środowisku lub zapewnienie realizacji działań naprawczych i/lub zapobiegawczych, w tym m.in. zaprzestanie dalszego zanieczyszczenia, przywrócenie środowiska do stanu sprzed zaistnienia zanieczyszczenia lub do stanu zbliżonego do poprzedniego spełniającego standardy, stworzenie warunków do samoregulacji środowiska naturalnego.	art. 15 i art. 24 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. <i>o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie</i> (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187 t.j.)	80

8.	<p>Wydawanie decyzji uzgadniającej działania naprawcze i/lub zapobiegawcze na wniosek</p>	<p>Zabezpieczenie przed wystąpieniem zanieczyszczenia lub szkody w środowisku lub zapewnienie realizacji działań naprawczych i/lub zapobiegawczych, w tym m.in. zaprzestanie dalszego zanieczyszczania, przywracanie środowiska do stanu sprzed zaistnienia zanieczyszczenia lub do stanu zbliżonego do poprzedniego spełniającego standardy, stworzenie warunków do samoregulacji środowiska naturalnego.</p>	<p>art. 13 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. <i>o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie</i> (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187 t.j.)</p>	80
9.	<p>Przeprowadzenie postępowań dotyczących oględzin i szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną na podstawie art. 126 ustawy o ochronie przyrody</p>	<p>Kształtowanie świadomości społecznej dotyczącej gatunków chronionych oraz ich roli w środowisku. Pozytywny wpływ pozwalający pogodzić gospodarowanie człowieka z występowaniem gatunków objętych ochroną. Pozyskiwanie akceptacji społecznej dla egzystowania zwierząt chronionych. Wpływ na retencjonowanie wody dzięki działalności bobrów.</p>	<p>art. 126 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. <i>o ochronie przyrody</i> (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.)</p>	80
10.	<p>Uzgardnianie projektów uchwał sejmiku wojewódzkiego w sprawie utworzenia parku krajobrazowego lub jego obszaru oraz wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu oraz modyfikowanie zapisów tych uchwał</p>	<p>Poprzez kształtowanie reżimu ochronnego form ochrony przyrody zachowanie i ochrona krajobrazu oraz bioróżnorodności w szczególności ochrona gatunkowa roślin i zwierząt. Wpływ na zachowanie szczególnych walorów przyrodniczych oraz krajobrazowych istotnych w skali lokalnej. Zachowanie obiektów lub ekosystemów cennych przyrodniczo.</p>	<p>art. 23 ust. 3 i art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. <i>o ochronie przyrody</i> (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.)</p>	80

<p>11.</p>	<p>Uzgadnianie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego</p>	<p>Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu.</p>	<p>art. 11 pkt 5 lit. i, art. 17 pkt 6 lit. a tiret 3 litera b tiret 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. <i>o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym</i> (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, z późn. zm.);</p> <p>art. 13 ust. 3a, 16 ust. 7, 23 ust. 5, 30 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. <i>o ochronie przyrody</i> (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.)</p> <p>art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. <i>o ochronie przyrody</i> (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.) w związku z art. 17 pkt 6 lit. b tiret drugie; art. 53 ust. 4 pkt 8; art. 60 ust. 1 w związku z art. 53 ust. 4 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. <i>o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym</i> (Dz. U. z 2023 r., poz. 977, z późn. zm.)</p>	<p>80</p>
<p>12.</p>	<p>Wydawanie decyzji ustalających plan remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi</p>	<p>Zapewnienie realizacji działań mających na celu usunięcie lub zmniejszenie ilości substancji powodujących ryzyko, ich kontrolowanie oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się, tak aby zanieczyszczony teren przestał stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska.</p>	<p>art. 1011 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. <i>Prawo ochrony środowiska</i> (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 t.j.)</p>	<p>80</p>

13.	<p>Wydawanie decyzji o wpisie do rejestru informacji o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi oraz wydawanie decyzji o wykreśleniu wpisu z rejestru, jeśli nie potwierdzono historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi</p>	<p>Zapewnienie realizacji działań mających na celu usunięcie lub zmniejszenie ilości substancji powodujących ryzyko, ich kontrolowanie oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się, tak aby zanieczyszczony teren przestał stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska.</p>	<p>art. 101c ust. 3 i ust. 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. <i>Prawo ochrony środowiska</i> (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 t.j.)</p>	<p>80</p>
-----	---	---	--	------------------

Znaczący aspekt środowiskowy w RDOŚ w Olsztynie stanowi także aspekt środowiskowy bezpośredni:

Aspekt środowiskowy bezpośredni	Wpływ na środowisko – bezpośredni wpływ	Powiązanie z wymaganiami prawnymi i innymi w zakresie ochrony środowiska	Ocena ogólna
<p>Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody</p>	<p>Zachowanie i poprawa ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, roślin i grzybów na terenach objętych ochroną prawną lub poza nimi. Działania ochronne to m.in. działania wynikające z ustanowionych planów zadań ochronnych i planów ochrony dla obszarów Natura 2000, planów ochrony i zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody oraz realizowanych projektów, a w szczególności zadania z zakresy ochrony czynnej, ekspertyzy i monitoringu przyrodnicze, znakowanie granic obszarów chronionych.</p> <p>Przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów i składników przyrody oraz zachowanie siedlisk przyrodniczych a także siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów.</p> <p>Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa.</p>	<p>art. 22 ust. 3, art. 28 ust. 10 pkt 4, art. 60, art. 115 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. <i>o ochronie przyrody</i> (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.)</p>	<p>90</p>

Wszystkie znaczące aspekty środowiskowe znajdują swoje odzwierciedlenie w celach RDOŚ w Olsztynie, które są monitorowane i poddawane okresowym pomiarom. Aspekty środowiskowe, cele urzędu, mierniki, budżet zadaniowy oraz kontrola zarządcza tworzą spójną całość. Jak wynika z identyfikacji znaczących aspektów środowiskowych urząd ma wpływ bezpośredni na środowisko w zakresie realizacji działań ochronnych. Poza tym wpływ bezpośredni jest niewielki, jednakże dążymy do ciągłej minimalizacji negatywnych działań poprzez oszczędne i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przez pracowników. Jednocześnie w RDOŚ w Olsztynie identyfikuje się duży wpływ pośredni na środowisko, poprzez wymuszanie na podmiotach za pośrednictwem wydawanych decyzji administracyjnych, dążenia do zachowania dobrego stanu środowiska. Pomimo, że urząd nie ma możliwości weryfikacji czy rozstrzygnięcia administracyjne zostały rzetelnie wykonane i wykorzystane, jego rola pośredniego wpływu na środowisko jest bezsprzeczna. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie deklaruje dokonywanie corocznego przeglądu aspektów środowiskowych w celu aktualizacji deklaracji środowiskowej.

6. Cele i zadania

Cele i zadania środowiskowe są spójne z polityką środowiskową Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, odnoszącą się do znaczących aspektów środowiskowych i związanych z nimi zobowiązań dotyczących zgodności oraz wynikają z działalności statutowej urzędu. Cele te są spójne z kontrolą zarządczą i budżetem zadaniowym, w którym stopień realizacji każdego celu jest mierzony odpowiednim miernikiem. Oparte są na działalności jednostki oraz planach działalności poszczególnych komórek organizacyjnych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Ponadto formułując cele środowiskowe wzięto pod uwagę ryzyka i szanse mające wpływ na system zarządzania środowiskowego oraz na środowiskowe efekty działalności w powiązaniu ze znaczącymi aspektami środowiskowymi (bo do nich odnoszą się cele i zadania środowiskowe). Przy określaniu ryzyk i szans uwzględniliśmy zobowiązania dotyczące zgodności z prawem oraz inne czynniki i wymagania, określone w rozporządzeniu EMAS.

Uwzględnione w poniższej tabeli cele i zadania środowiskowe odnoszą się do znaczących aspektów środowiskowych oraz działań operacyjnych, przy czym wskazane mierniki służą ocenie realizacji wskazanych tam znaczących aspektów środowiskowych. Nie uwzględniają wszystkich zadań, które są składową konkretnego celu.

Wykonanie najważniejszych celów w roku 2023 odnoszących się do znaczących aspektów środowiskowych

Cel	Zadania	Nazwa miernika	Wykonanie miernika w 2022 roku	Planowana wartość do osiągnięcia na koniec 2023 roku	Wykonanie miernika w 2023 roku	% wykonania miernika w stosunku do planowanej wartości do osiągnięcia na koniec 2023 roku	Efekt środowiskowy	Znaczący aspekt środowiskowy
Zapewnienie sprawnego funkcjonowania systemu ocen oddziaływania na środowisko	Opiniowanie, uzgadnianie i wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w sprawach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	Liczba załatwionych spraw w danym roku w stosunku do liczby spraw rozpatrywanych w danym roku	960/964	1062/1098	890/943	84/86	Miernik nie został osiągnięty w 100% w stosunku do planowanej wartości. Niższe wykonanie miernika związane jest z mniejszą niż zakładano, liczbą wniosków, które wpłynęły w 2023 r. Miernik nie osiągnął wartości 100% także z uwagi na skomplikowane i długotrwałe procedury zmierzające do wydania konkretnych rozstrzygnięć administracyjnych.	<p>Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach</p> <p>Prowadzenie postępowań w sprawie ponownej oceny oddziaływania na środowisko</p> <p>Opiniowanie w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach</p> <p>Uzgodnienia w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach</p>

Zaktualizowana Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2023 r.

Efekt środowiskowy: Celem wydawanych rozstrzygnięć jest umożliwienie prowadzenia inwestycji mogących oddziaływać na środowisko w sposób zapobiegający, minimalizujący i ograniczający to oddziaływanie. W podejmowanych rozstrzygnięciach, w zależności od rodzaju planowanego przedsięwzięcia, określone są warunki realizacji i eksploatacji inwestycji, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony poszczególnych komponentów środowiska, cennych wartości przyrodniczych i zasobów naturalnych.							
Zapewnienie ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej	Opracowanie planów zadań ochrony dla obszarów Natura 2000.	Liczba obszarów Natura 2000 posiadających obowiązujące plany zadań ochronnych lub plany ochrony w stosunku do łącznej liczby obszarów Natura 2000	39/987	60/999	44/999	73/100	<p>Na koniec 2023 r. 44 obszary Natura 2000 z 60, dla których Regionalny Dyrektor jest właściwy do ustanowienia dokumentu planistycznego, posiadały ten dokument. Miernik został zrealizowany na niższym poziomie niż planowano. W 2023 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Gązwa.</p> <p>Opracowano także projekty pzo lub zmiany pzo dla obszarów: Ostoja Nariwodzko-Ramucka, Jezioro Woszczelskie, Jezioro Dobskie, Ostoja Północnomazurska, Mazurska Ostoja Żółwia Baranowo, Dolina Drwęcy</p>
							<p>Ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000</p> <p>Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody</p>

	<p>Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody</p>		<p>Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody w 2023 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizowano działania w zakresie ochrony populacji wilka i bobra europejskiego w województwie warmińsko-mazurskim oraz przeciwdziałanie szkodom powodowanym przez te gatunki chronione. W latach 2018-2021 w ramach współdziałania z poszkodowanymi w związku z działalnością bobrów i wilków przekazane zostały zabezpieczenia mające na celu ograniczenie szkód wyrządzanych przez te gatunki. Zrealizowane działania wpływają na zmniejszenie negatywnego oddziaływania tych zwierząt na gospodarkę człowieka oraz wzrost akceptacji do tych gatunków. W ramach projektu w 2023 r. dokonano m.in. kontroli środków przekazanych współdziałającym poszkodowanym, przekazano także materiały dotąd niewykorzystane; - w ramach projektu „<i>Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód</i>” w 2023 r. wykonywano ocenę stanu siedlisk po zrealizowanych działaniach ochronnych na obszarach nieleśnych zależnych od wód. - w ramach projektu „<i>Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach przyrodniczych</i>” w 2023 r. kontynuowano realizację zadań polegających na uzupełnieniu stanu wiedzy na temat przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Ostatecznie dokonano odbioru dokumentacji sporządzonych na podstawie umów zawartych w latach ubiegłych (odbiór 7 ekspertyz).; - kontynuowano działania polegające na ochronie i poprawie miejsc gniazdowych bociana białego w ramach aktywnej ochrony bociana białego na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Podpisano także umowę z NFOŚiGW o dofinansowanie zadania „<i>Poprawa warunków gniazdowania bociana białego w województwie warmińsko-mazurskim</i>” i w ramach realizacji umowy zrealizowano 7 zadań wykonując w sumie 20 platform oraz montując 4 słupy pod bocianie gniazda. - w ramach umowy zawartej z NFOŚiGW o dofinansowanie działań monitoringowych w obszarach Natura 2000 w ramach zadania „<i>Monitoring stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych na wybranych obszarach Natura 2000</i>”, w 2023 r. ogłoszono przetarg na realizację 22 zadań, podpisano umowy na realizację oraz odebrano przedmioty wykonanych umów. - w ramach wdrażania Konwencji Ramsarskiej o obszarach wodno-błotnych w Polsce, zorganizowaliśmy wraz z Muzeum Przyrody w Olsztynie spotkanie z okazji Międzynarodowego Dnia Mokrań, podczas którego wygłosiliśmy wykład poświęcony znaczeniu terenów podmokłych i bagiennych dla środowiska przyrodniczego i życia człowieka; - w ramach projektu „<i>Mokradła, woda, życie, klimat</i>” realizowanego przez uniwersytet trzeciego wieku, zorganizowaliśmy wykład dla słuchaczy uniwersytetu oraz dla uczniów liceum ogólnokształcącego, poświęcony znaczeniu terenów podmokłych i bagiennych dla środowiska przyrodniczego i życia człowieka, - w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Krajobrazu zorganizowaliśmy spacer krajobrazowy, którego celem było zwrócenie uwagi na elementy krajobrazu kulturowego obecne w naszych najbliższych okolicach, takie jak: chaty, kamienice, kościoły, zabytki techniki, kapliczki, czy zdobienia domów. Z tej okazji spotkaliśmy się w Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztynku.
--	--	--	---

Zaktualizowana Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2023 r.

			<p>Efekt środowiskowy: Celem ustanawiania dokumentów (planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000) jest utrzymanie i przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000.</p> <p>Dokumenty te zawierają m.in. identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony oraz gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk będących przedmiotami ochrony. Wskazuje cele ochrony, sposoby realizacji działań ochronnych oraz dopuszczalny sposób zagospodarowania, tak aby utrzymać lub przywrócić właściwy stan ochrony gatunków i siedlisk.</p> <p>Realizowanie działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody ma na celu zachowanie i poprawę ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, roślin i grzybów na terenach objętych ochroną prawną lub poza nimi. Działania ochronne to m.in. działania wynikające z ustanowionych planów zadań ochronnych i planów ochrony dla obszarów Natura 2000, planów ochrony i zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody oraz realizowanych projektów, a w szczególności zadania z zakresy ochrony czynnej, ekspertyzy i monitoringu przyrodnicze, znakowanie granic obszarów chronionych. Przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów i składników przyrody oraz zachowanie siedlisk przyrodniczych a także siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa.</p>					
<p>Efektywne orzekanie dla zapewnienia zachowania wartości przyrodniczych terenów cennych pod względem przyrodniczym oraz ochrona fauny i flory</p>	<p>Wydawanie decyzji zezwalających na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych.</p>	<p>Liczba rozstrzygnięć administracyjnych w danym roku do liczby spraw administracyjnych wszczętych w danym roku.</p>	<p>1045/1056</p>	<p>970/1000</p>	<p>1015/1001</p>	<p>105/100</p>	<p>Miernik w stosunku do planu wyniósł 105% (sprawy załatwione) i 100% (sprawy, które wpłynęły). Generalnie w 2023 r. załatwiono więcej spraw niż zakładano. Jest to podyktowane wpływem większej liczby wniosków, które wpłynęły do RDOŚ w Olsztynie.</p>	<p>Wydawanie zezwoleń na podejmowanie czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową.</p>
			<p>Efekt środowiskowy: Celem wydawanych rozstrzygnięć jest umożliwienie prowadzenia inwestycji (lub innych zamierzeń będących przedmiotem wniosku) z uwzględnieniem zabezpieczenia odpowiedniego stanu roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową. Wydawane zezwolenia określają m.in. termin realizacji prac w sposób niekolidujący np. z okresem lęgowym, okresem rozrodu lub migracji. Zezwolenia określają także konieczność podjęcia działań kompensacyjnych, np. nasadzenia drzew, montaż siedlisk zastępczych (budek lęgowych lub rozrodczych), czy też platform pod gniazda, przesiedlenie lub przeniesienie gatunku chronionego. Zapisy dotyczące terminów realizacji prac i działań kompensacyjnych są dostosowywane do rodzaju gatunku w stosunku do którego wydawane jest zezwolenie i jego biologii. Często także, jako warunek realizacji prac, nakładany jest obowiązek ich prowadzenia pod nadzorem przyrodniczym.</p>					

Zaktualizowana Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2023 r.

	Uzgadnianie projektów uchwał jst w sprawie utworzenia lub likwidacji form ochrony przyrody, zmiana granic lub obowiązujących zakazów.		44/50	30/30	33/39	110/130	Wyższe wykonanie miernika związane jest z większą niż zakładano liczbą wniosków, które wpłynęły w 2023 r.	Uzgadnianie projektów uchwał sejmiku wojewódzkiego w sprawie utworzenia parku krajobrazowego lub jego obszaru oraz wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu
	<p>Efekt środowiskowy: Celem wydawanych uzgodnień jest kształtowanie reżimu ochronnego form ochrony przyrody, a także zachowanie i ochrona krajobrazu oraz bioróżnorodności w szczególności ochrona gatunkowa roślin i zwierząt. Dzięki wydanym uzgodnieniom, organizacja wpływa na zachowanie szczególnych walorów przyrodniczych oraz krajobrazowych istotnych w skali lokalnej oraz na zachowanie obiektów lub ekosystemów cennych przyrodniczo.</p>							
	Wydawanie uzgodnień decyzji, planów i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego.		6554/6552	4498/4627	6643/6921	148/150	Zdecydowanie wyższe wykonanie miernika związane jest z większą niż zakładano, liczbą wniosków, które wpłynęły w 2023 r.	Uzgadnianie i opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego
	<p>Efekt środowiskowy: Celem wydawanych uzgodnień jest zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu.</p>							

<p>Zapobieganie zagrożeniom w środowisku, usuwanie ich skutków oraz ustalanie warunków korzystania ze środowiska</p>	<p>Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie uzgodnienia bądź nałożenia obowiązku przeprowadzenia działań zapobiegawczych lub naprawczych szkody w środowisku.</p>	<p>Liczba załatwionych spraw w danym roku Liczba rozstrzygnięć administracyjnych dotyczących szkód w środowisku lub historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi w danym roku do liczby spraw administracyjnych dotyczących szkód w środowisku lub historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi wszczętych w danym roku</p>	<p>21/24</p>	<p>23/27</p>	<p>35/22</p>	<p>152/81</p>	<p>W odniesieniu do zakładanej wartości miernika dla celu (planowanej liczby rozstrzygnięć administracyjnych) osiągnięto miernik. Należy także zwrócić uwagę na różnicę w liczbach podjętych rozstrzygnięć i w liczbach wszczętych postępowań. Część podjętych rozstrzygnięć zapadła w 2023 r., postępowania zaś wszczęto w 2022 r. Z drugiej zaś strony w 2023 r. wszczęto postępowania, rozstrzygnięcia natomiast zapadną dopiero w 2024 r. Ponadto, art. 24 ust. 7 ustawy <i>o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie</i> stanowi, że organ odmawia wszczęcia postępowania, jeśli uzna zgłoszenie za niezasadne. To z kolei generuje większą liczbę rozstrzygnięć względem liczby wszczętych postępowań.</p>	<p>Prowadzenie postępowań w związku ze zgłoszeniem wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku lub powzięciem informacji o wystąpieniu bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku</p> <p>Wydawanie decyzji uzgadniającej działania naprawcze i/lub zapobiegawcze na wnioszek</p> <p>Wydawanie decyzji ustalających plan remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi</p> <p>Wydawanie decyzji o wpisie do rejestru informacji o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi oraz wydawanie decyzji o wykreśleniu wpisu z rejestru, jeśli nie potwierdzono historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi</p>
---	---	---	--------------	--------------	--------------	---------------	---	---

			Efekt środowiskowy: Celem wydawanych rozstrzygnięć jest konkretyzowanie, w porozumieniu ze sprawcą szkody w środowisku lub zagrożenia nią, warunków prowadzenia działań naprawczych i/lub zapobiegawczych. Działania te mają doprowadzić do naprawy lub zastąpienia w równoważny sposób elementów przyrodniczych lub ich funkcji, które uległy szkodzie (powierzchnia ziemi, wody, gatunki chronione i chronione siedliska przyrodnicze), zapobieganie wystąpieniu szkody.					
Zadośćuczynienie poniesionym szkodom	Przeprowadzanie szacowań szkód spowodowanych przez zwierzęta chronione Szacowanie szkód wyrządzanych przez gatunki zwierząt objętych ochroną prawną - bobry, wilki i żubry - w uprawach rolnych, leśnych oraz innych rodzajach mienia. wypłata odszkodowań zgodnie z protokołami szacowania szkód.	Liczba zrekompensowanych szkód w stosunku do liczby oszacowanych i zakwalifikowanych do wypłaty szkód w danym roku.	1182/1176	51/1300	966/1023	1894/79	Zaplanowana wartość miernika została znacznie przekroczona – w 2023 r. wpłynęło więcej wniosków niż zakładano i w związku z tym prowadzono więcej szacowań. Część szkód zgłoszonych w 2023 r. będzie szacowanych w 2024.	Przeprowadzenie postępowań dotyczących oględzin i szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną na podstawie art. 126 ustawy o ochronie przyrody.
			Efekt środowiskowy: Celem prowadzonych postępowań jest łagodzenie konfliktów człowieka z gatunkami zwierząt chronionych (głównie bóbr i wilk). Bezpośrednio z oględzinami i szacowaniem związane jest wsparcie merytoryczne w zakresie zabezpieczania upraw i zwierząt gospodarskich przed wystąpieniem szkód. Ma to na celu dążenie do umożliwienia koegzystencji na jednym obszarze człowieka i zwierząt objętych ochroną.					

Efekty działalności odnoszące się do znaczących aspektów środowiskowych - wskaźniki efektywności środowiskowej

Wszystkie zadania RDOŚ w Olsztynie realizowane są na bieżąco. W większości obszarów działalności liczba zrealizowanych zadań jest pochodną liczby wpływających spraw, która jest niezależna od urzędu i skutkuje wykonaniem miernika powyżej lub poniżej wartości zakładanej. Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody (aspekt znaczący bezpośredni) jest przede wszystkim determinowana środkami finansowymi – własnymi (budżet jednostki) lub zewnętrznymi (projekty finansowane ze środków krajowych lub zagranicznych), Wszystkie sprawy zostają rozpatrzone i załatwione. Efekty środowiskowe podejmowanych przez RDOŚ w Olsztynie rozstrzygnięć, opisano w powyższej tabeli. Ocena efektów działalności wykorzystywana jest w systemie zarządzania środowiskowego do wspomagania i nadzoru nad znaczącymi aspektami środowiskowymi. Ten obszar systemu objęty jest monitoringiem i sprawozdawczością.

W odniesieniu do realizacji celu - *Zapewnienie ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej* należy zauważyć, że w województwie warmińsko-mazurskim znajduje się: 16 obszarów specjalnej ochrony ptaków i 46 specjalnych obszarów ochrony siedlisk (w tym dwa proponowane obszary Natura 2000, przekazane do Komisji Europejskiej w celu zatwierdzenia w drodze decyzji wykonawczej – Kirszniter i Sikory Juskie). Dla zdecydowanej większości tych obszarów, organem opracowującym pzo jest RDOŚ w Olsztynie. Dla części pzo ustanawia w drodze zarządzenia RDOŚ w Bydgoszczy i RDOŚ w Olsztynie lub RDOŚ w Warszawie i RDOŚ w Olsztynie. W przypadku dwóch obszarów – Zalew Wiślany PLB280010 oraz Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana PLH280007, organem odpowiedzialnym za ustanowienie pzo jest Minister Klimatu i Środowiska.

Oznacza to, że w województwie warmińsko-mazurskim jest obecnie 60 obszarów, dla których RDOŚ w Olsztynie samodzielnie lub we współpracy z sąsiednimi RDOŚ ustanawia pzo.

Na koniec 2023 r. 44 obszary Natura 2000 z 60, dla których Regionalny Dyrektor jest właściwy do ustanowienia dokumentu planistycznego, posiadały ten dokument. Miernik został zrealizowany na niższym poziomie niż planowano. W 2023 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Gązwa. Opracowano także projekty pzo lub zmiany pzo dla obszarów: Ostoja Napiwodzko-Ramucka, Jezioro Woszczelskie, Jezioro Dobskie, Ostoja Północnomazurska, Mazurska Ostoja Żółwia Baranowo, Dolina Drwęcy.

Opracowanie tych dokumentów zapewni utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków. Sukcesywna praca nad opracowywaniem planów zadań ochronnych, rozpoczęcie realizacji wspomnianego projektu, jest dowodem sprawnej i skutecznej działalności na poziomie lokalnym, tj. obszarze województwa warmińsko-mazurskiego. Powyższe działania wskazują, na przestrzeni kilku lat, efekty w zakresie ochrony przyrody poprzez objęcie planami zadań ochronnych coraz większej liczby obszarów.

Najistotniejszym oddziaływaniem na środowisko Regionalnej Dyrekcji jest jej pośredni wpływ związany z realizacją ustawowych zadań, tj. m.in. wydawaniem decyzji, opiniowaniem różnego rodzaju dokumentów, realizacją projektów. Dlatego, aby ocenić efekty środowiskowe jakie organizacja osiągnęła dzięki realizacji poszczególnych celów należy się odnieść do poszczególnych mierników efektywności działalności środowiskowej.

Zatem, w zakresie funkcjonowania systemu ocen oddziaływania na środowisko (R)=94%¹ spraw, które były rozpatrywane w roku 2023 w RDOŚ w Olsztynie, zostało załatwionych. Miernik nie osiągnął wartości 100% głównie z uwagi na złożone i długie procedury (niezależne od jednostki) zmierzające do wydania konkretnych rozstrzygnięć administracyjnych.

Efektywność działalności środowiskowej w zakresie zapewnienia zachowania wartości przyrodniczych terenów cennych pod względem przyrodniczym oraz ochrona fauny i flory poprzez efektywne orzekanie, była bardzo wysoka. Miernik został zrealizowany w (R)=97%², co oznacza, że niemal wszystkie sprawy z zakresu ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów oraz wnioski o uzgodnienie projektów uchwał, a także wnioski o uzgodnienie decyzji, planów i studium z zakresu zagospodarowania przestrzennego, które zostały wszczęte w 2023 r. zostały rozpatrzone i wydano konkretne rozstrzygnięcie administracyjne. To z kolei dowodzi sprawnej i skutecznej działalności jednostki.

Również kolejny miernik odnoszący się do efektywności działalności środowiskowej w zakresie zadośćuczynienia poniesionym szkodom kształtował się na bardzo wysokim poziomie. Jego procentowa wartość wyniosła (R)=94%³. W takim zakresie Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie zrekompensowała szkody wyrządzone przez zwierzęta chronione na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w 2023 r. Należy podkreślić, że wydane rozstrzygnięcia administracyjne były zgodne z prawem, rzetelne i merytorycznie poprawne.

¹ R (%) = A/B x 100%, gdzie:

A – liczba spraw załatwionych w 2023 r. (890)

B – liczba spraw, które wpłynęły w 2023 r. (943)

² R (%) = A/B x 100%, gdzie:

A – liczba spraw załatwionych w 2023 r. (7691)

B – liczba spraw, które wpłynęły w 2023 r. (7961)

³ R (%) = A/B x 100%, gdzie:

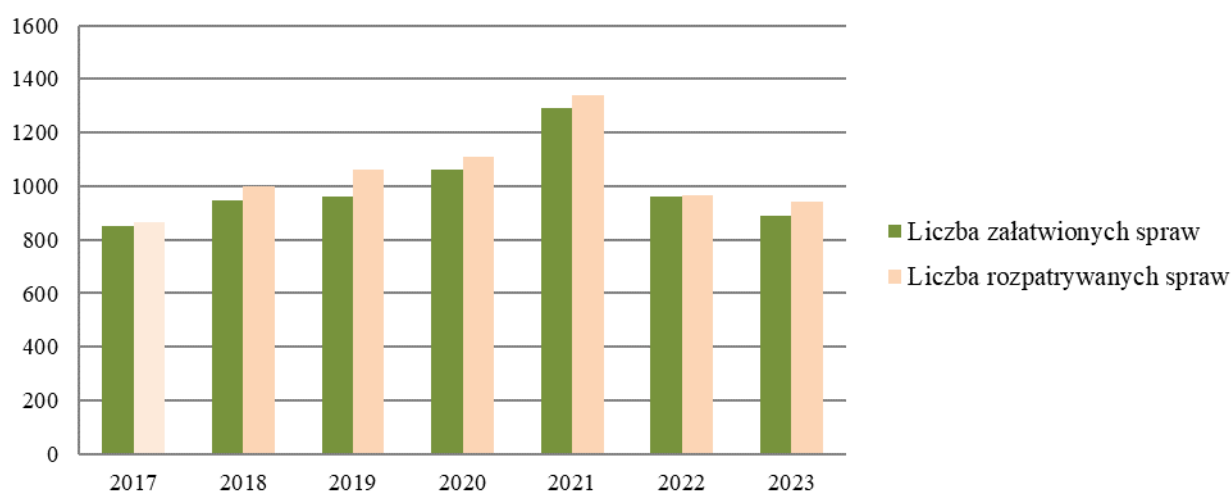
A – liczba zrekompensowanych szkód w 2023 r. (966)

B – liczba oszacowanych i zakwalifikowanych do wypłaty szkód w danym w 2023 r. (1023)

Poniżej prezentujemy efektywność środowiskową w zakresie podejmowanych rozstrzygnięć w odniesieniu do znaczących pośrednich aspektów środowiskowych na przestrzeni lat 2017-2023.

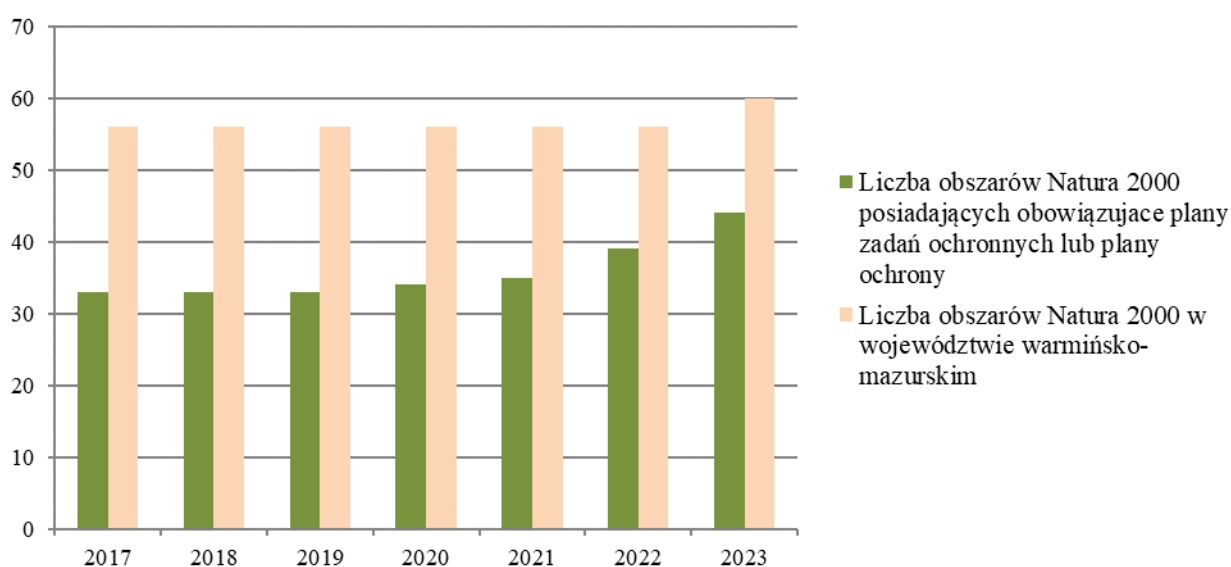
Zapewnienie sprawnego funkcjonowania systemu ocen oddziaływania na środowisko

Wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, prowadzenie postępowań w sprawie ponownej oceny oddziaływania na środowisko, opiniowanie i uzgadnianie w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

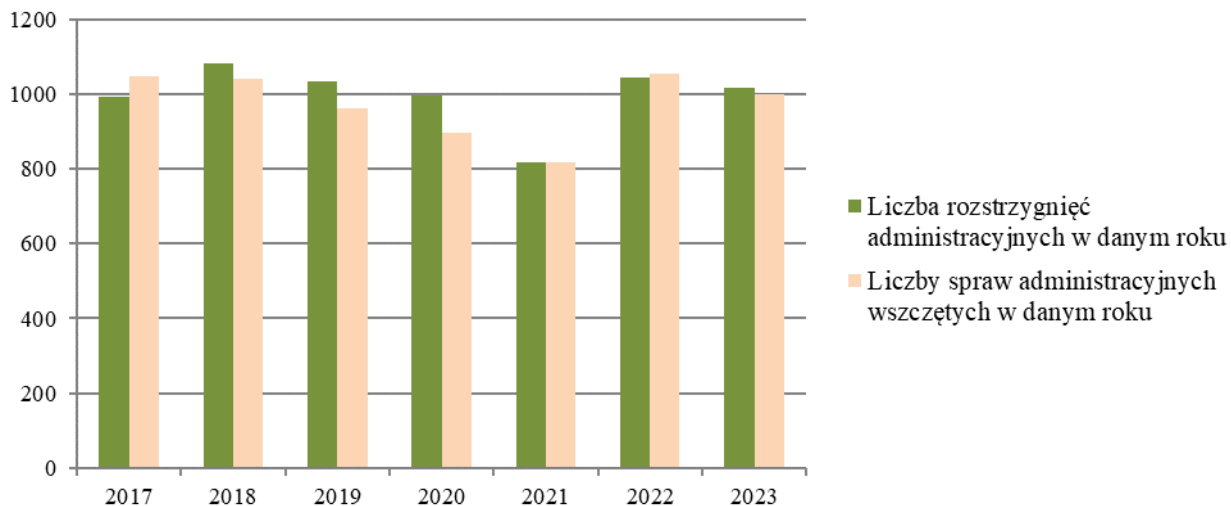
Zapewnienie ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej

Ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000

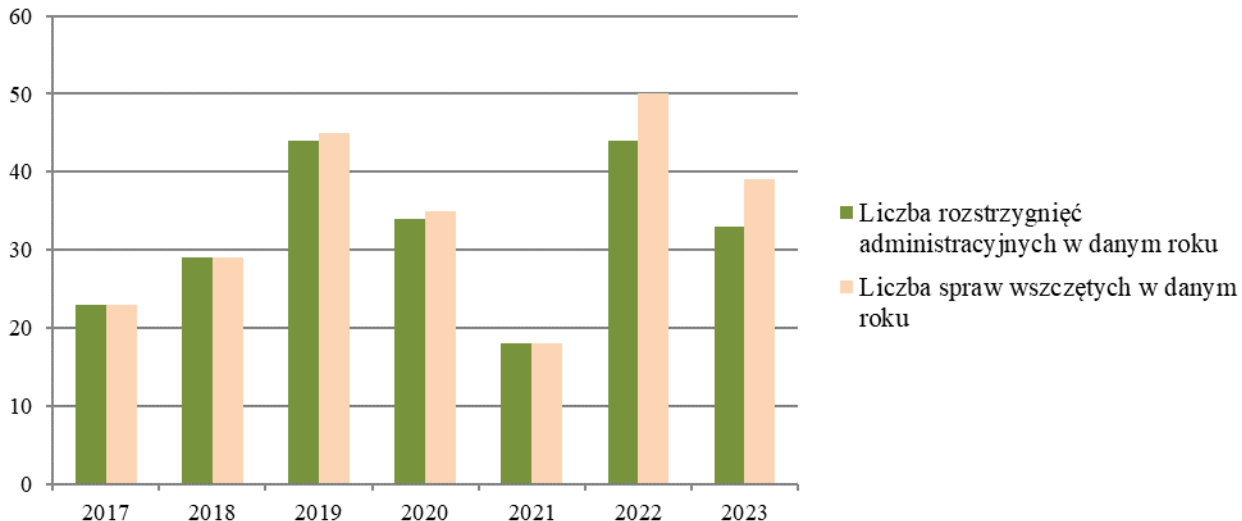

Efektywne orzekanie dla zapewnienia zachowania wartości przyrodniczych terenów cennych pod względem przyrodniczym

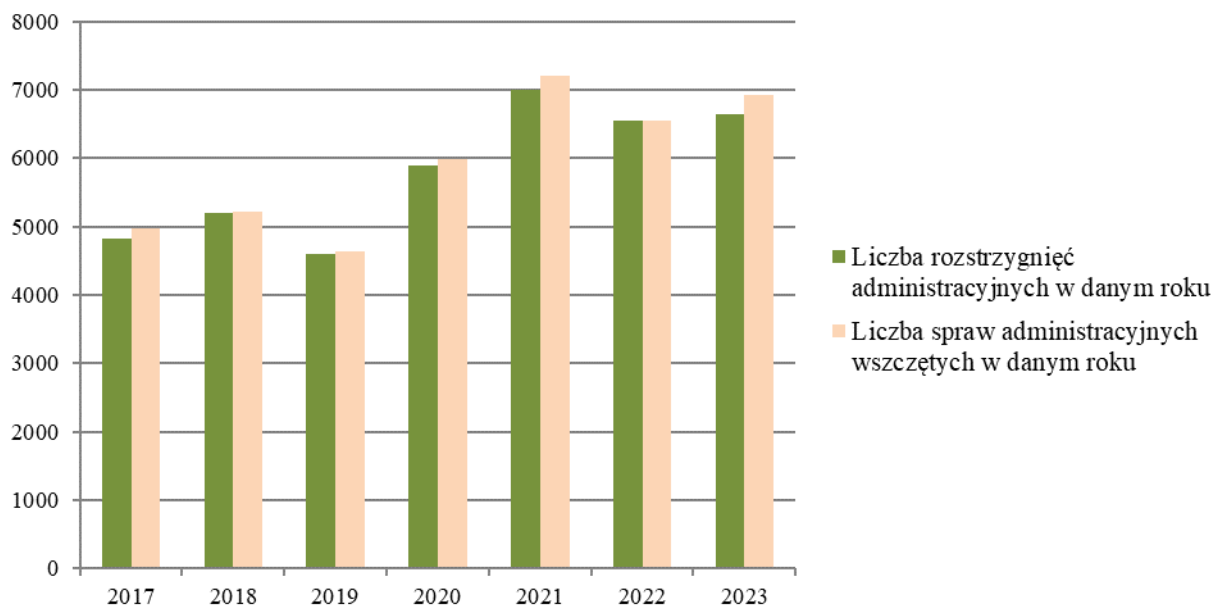
Wydawanie decyzji zezwalających na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych

Uzgadnianie projektów uchwał jst w sprawie utworzenia lub likwidacji form ochrony przyrody, zmiana granic lub obowiązujących zakazów

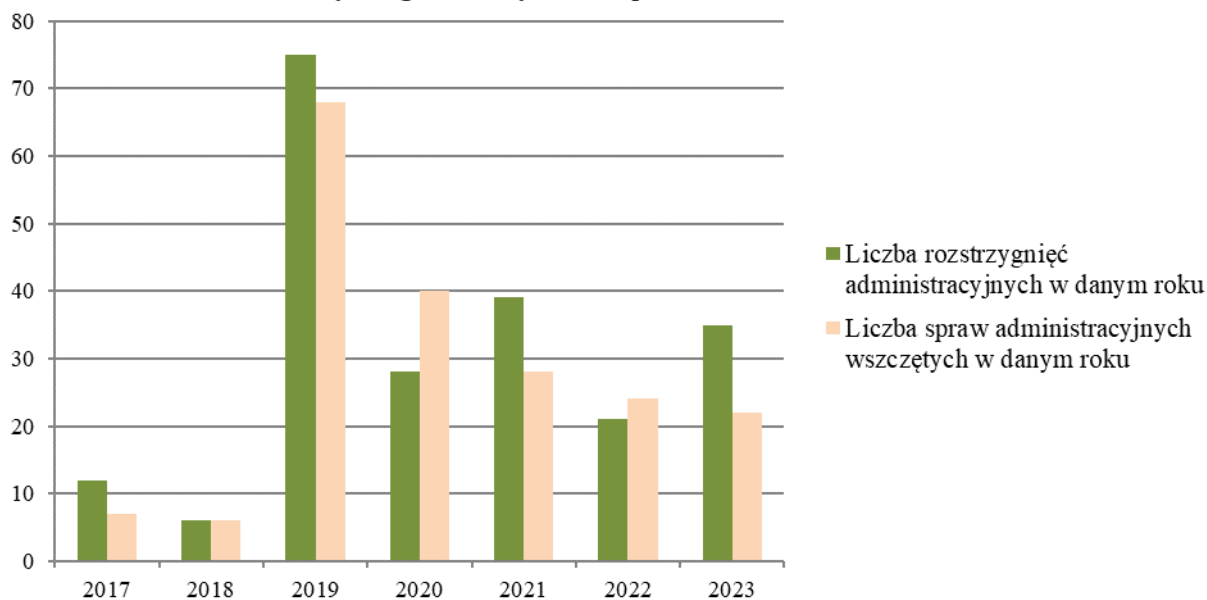

Wydawanie uzgodnień decyzji, planów i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego

Zapobieganie zagrożeniom w środowisku, usuwanie ich skutków oraz ustalanie warunków korzystania ze środowiska

Prowadzenie postępowań administracyjnych z zakresu szkód w środowisku i historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi

Zadośćuczynienie poniesionym szkodom

Prezentacja wybranych działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody w 2023 r. (aspekt znaczący bezpośredni)

Największe zimowisko nietoperzy na Warmii i Mazurach

W jednym z olsztyńskich kolektorów burzowych, o długości około 2 kilometrów, zimują: nocek Natterera, nocek rudy, gacek brunatny, a nawet mopek zachodni, znajdujący się na polskiej Czerwonej Liście Zwierząt Ginących i Zagrożonych.

W 2023 r. w obiekcie tym stwierdzono zimowanie (hibernację) ponad 4,3 tys. tych chronionych ssaków. Nietoperzy jest aż o pół tysiąca więcej niż przed rokiem – wynika z przeprowadzonej w lutym 2023 r. akcji liczenia tych zwierząt, przeprowadzonej przez chiropterologów z Warmii i Mazur. Jest to trzeci wynik z najwyższą stwierdzoną liczebnością w piętnastoletniej historii zimowej inwentaryzacji nietoperzy w tym obiekcie.

W miejscu hibernacji tych ssaków panuje stała temperatura, a wilgotność powietrza jest wysoka. Dzięki temu, przesypiające okres zimowy nietoperze, mają zapewniony komfort termiczny. Obiekt ten stanowi jedno z najliczniejszych stwierdzonych zimowisk w Polsce i zarazem największe na terenie Warmii i Mazur.

W celu zachowania tej unikatowej zimowej kryjówki nietoperzy Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie ustanowił w tym miejscu strefę ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania tych zwierząt. Oznacza to, że bez zgody RDOŚ w Olsztynie zabronione jest między innymi wejście do tego miejsca.

W województwie warmińsko-mazurskim zostały już utworzone dwa obszary, gdzie zasadniczym celem ochrony jest zachowanie istniejących zimowisk nietoperzy. Specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000 Gierłoż oraz Mamerki obejmują kompleksy bunkrów z czasów II wojny światowej. Zachowane tam pomieszczenia oraz odcinki podziemnych kanałów technicznych stanowią odpowiednie schronienia dla hibernujących nietoperzy.

Nietoperze hibernujące w olsztyńskim kanale burzowym w 2023 r. (fot. Paweł Janczyk)

Nowe „domy” dla bocianów

Czterdzieści słupów wolno stojących z platformami gniazdowymi i dwadzieścia platform dachowych – tyle nowych siedlisk lęgowych zyska do 2025 r. warmińsko-mazurska populacja bociana białego. Projekt, który od 2023 r. realizuje Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie, zakłada także zmniejszenie istniejących gniazd, których rozmiary zagrażają konstrukcjom budynków.

W ostatnich latach obserwowany jest trend spadkowy populacji bociana białego wynikający przede wszystkim ze zmiany profilu rolnictwa w Polsce. Osuszanie terenów podmokłych i zarastanie łąk na skutek braku ich użytkowania, powoduje zanikanie bocianich żerowisk. Ponadto warmińsko-mazurska populacja bociana białego związana jest w znacznym stopniu z budynkami gospodarczymi. W związku z remontami tych budynków oraz zmianą pokryć dachowych, ogranicza się miejsca lęgowe tego gatunku. Zdarzają się także przypadki losowe takie jak: spadek gniazda w wyniku przeciążenia, czy też pękające mury budynków i uszkodzenia konstrukcji dachu spowodowane ciężarem bocianiego gniazda, co stwarza duże zagrożenie bezpieczeństwa. Dla zobrazowania tej sytuacji warto przypomnieć, że według szacunków naukowców gniazda bocianów białych ważą średnio około 300 kg, bywają jednak takie, które ważą nawet 700 kg.

Aby z tych powodów nie doprowadzić do utraty stanowisk lęgowych, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie stworzy alternatywne miejsca gniazdowania – słupy z platformami, wypełnionymi materiałem gniazdowym. Dzięki temu ptaki będą mogły korzystać z bezpiecznych stanowisk lęgowych. Prace będą prowadzone na terenie całego województwa warmińsko-mazurskiego i będą miały charakter interwencyjny – w pierwszej kolejności działania będą realizowane w miejscach, w których istnieje pilna potrzeba przeniesienia dotychczasowego miejsca lęgowego lub utworzenie nowego.

W Polsce najwięcej bocianów białych zasiedla Warmię i Mazury. Tutaj, na powierzchni prawie 150 tys. hektarów, rozciąga się specjalny obszar ochrony ptaków Natura 2000 Ostoja Warmińska. Populacja bociana na terenie ostoi jest szacowana na 800-900 osobników. Jedną z najliczniej zasiedlonych miejscowości jest Żywkowo, często nazywane „stolicą bocianów”. W ubiegłym roku w Żywkowie było 36 bocianich par.

Drugą, licznie zasiedloną przez bociany miejscowością, jest Lwowiec w gm. Sępopol. We wsi znajduje się kościół gotycki z XIV w., którego dach szczególnie upodobały sobie bociany, corocznie wyprowadzając lęgi w kilku gniazdach.

Bocianie gniazda na budynku gospodarczym (fot. Elwira Baldyga)

Realizowaliśmy również w 2023 r. następujące projekty:

 <p>OCHRONA SIEDLISK I GATUNKÓW</p>	<p>Projekt <i>Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód</i> Projekt był realizowany przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska, w latach 2017-2023, we współpracy z 11 regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska, które w ramach projektu są podmiotami upoważnionymi do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych. Realizacja projektu wynika z konieczności podejmowania przez państwo działań mających na celu przywrócenie właściwego stanu ochrony cennych w skali europejskiej siedlisk przyrodniczych oraz gatunków chronionych w ramach sieci Natura 2000. W ramach projektu planowana jest realizacja działań z zakresu ochrony czynnej dla siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt zależnych od wód (bagiennych, torfowiskowych, wodno-błotnych), które zaplanowane zostały w planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Głównym celem projektu, realizowanego do 2023 r., była poprawa stanu ochrony objętych działaniami projektowymi typów siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód, których stan zachowania w dokumentach planistycznych został oceniony na niezadowalający (U1) lub zły (U2). W 2023 r. wykonywano ocenę stanu siedlisk po zrealizowanych działaniach ochronnych na obszarach nieleśnych zależnych od wód.</p>
 <p>BANK DANYCH O ZASOBACH PRZYRODNICZYCH</p>	<p>Projekt <i>Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych</i> Projekt był realizowany przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska, w latach 2017-2023, we współpracy z regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska, które w ramach projektu były podmiotami upoważnionymi do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych. Podstawowym celem realizacji projektu było wyeliminowanie luki w procesie zarządzania zasobami przyrodniczymi w kraju poprzez zlikwidowanie problemu braku pełnej informacji przyrodniczej oraz stworzenie systemu do gromadzenia, analizowania, udostępniania i bieżącej aktualizacji przestrzennych danych przyrodniczych. W ramach projektu m.in. wykonywane były inwentaryzacje terenowe na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy</p>

	<p>o przedmiotach ochrony na obszarach Natura 2000, które zidentyfikowane zostały w planach zadań ochronnych.</p> <p>W 2023 r. kontynuowano realizację zadań polegających na uzupełnieniu stanu wiedzy na temat przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Ostatecznie dokonano odbioru dokumentacji sporządzonych na podstawie umów zawartych w latach ubiegłych (odbior 7 ekspertyz).</p>
	<p>Projekt <i>Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000</i></p> <p>Projekt był realizowany przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska, w latach 2017-2023, we współpracy z 12 regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska, które w ramach projektu były podmiotami upoważnionymi do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych.</p> <p>Głównym celem projektu było stworzenie podstaw do skutecznej ochrony dla 299 obszarów Natura 2000, położonych na terenach 12 województw, poprzez opracowanie dla nich wysokiej jakości planów zadań ochronnych (instrumentów planistycznych sporządzanych obowiązkowo dla obszarów Natura 2000 na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody), stanowiących podstawę dla zachowania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony, przy jednoczesnym stworzeniu warunków społecznych umożliwiających i ułatwiających wdrożenie tych planów w życie.</p>
	<p>Projekt <i>Monitoring stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych na wybranych obszarach Natura 2000</i></p> <p>Projekt jest realizowany przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Olsztynie w ramach realizacji umowy Nr 600/2022/Wn-14/OP-WK/D zawartej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego nr 4.1.1 „Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej Część 1) Ochrona obszarów i gatunków cennych przyrodniczo.</p> <p>Całkowity koszt projektu, który potrwa do końca 2025 r., wynosi 2 881 900,00 zł i jest w całości finansowany ze środków budżetu państwa.</p> <p>W ramach projektu przewidziano następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitoring stanu ochrony przedmiotów ochrony. Dane pozwolą na określenie kierunku i tempa zmian zachodzących w obrębie populacji i siedlisk gatunków oraz siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których wyznaczono obszary Natura 2000; - monitoring realizacji celów działań ochronnych w celu pozyskania informacji nt. stanu realizacji określonych działań ochronnych zaplanowanych w planach zadań ochronnych obszarów Natura 2000. Monitoring przyrodniczy oraz ocena realizacji działań ochronnych będą prowadzone w oparciu o metody opisane w poradnikach metodycznych GIOŚ, wykorzystywanych w Państwowym Monitoringu Środowiska. Realizacja projektu będzie się przyczyniała do zatrzymania utraty różnorodności biologicznej poprzez wzrost informacji na temat stanu ochrony zasobów przyrodniczych, skuteczności zrealizowanych działań ochronnych oraz określenia trendów zmian umożliwiając w rezultacie skuteczniejszą ich ochronę. Dane uzyskane w wyniku realizacji projektu zostaną wykorzystane również na potrzeby wykonywania sprawozdań w zakresie oceny realizacji ochrony obszarów Natura 2000. <p>W 2023 r. ogłoszono przetarg na realizację 22 zadań, podpisano umowy na realizację oraz odebrano przedmioty wykonanych umów.</p>

 <p>Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej</p>	<p>Projekt <i>Opracowanie planów ochrony dla rezerwatów przyrody w województwie warmińsko-mazurskim</i></p> <p>Projekt był realizowany przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Olsztynie w ramach realizacji umowy Nr 405/2019/Wn14/OP-IN/D zawartej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego nr 4.1.1 „Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej Część 1) Ochrona obszarów i gatunków cennych przyrodniczo.</p> <p>Celem projektu jest opracowanie projektów planów ochrony dla 20 rezerwatów przyrody w województwie warmińsko-mazurskim, w tym: 9 faunistycznych (Jezioro Orłowo Małe, Ustnik, Bagno Nadrowskie, Polder Sątopy-Samulewo, Sztynort, Rzeka Drwęca – w części położonej w granicach województwa warmińsko-mazurskiego, Jezioro Łuknajno, Jezioro Siedmiu Wysp, Mokradła Żegoćkie), 5 torfowiskowych (Żurawie Bagno, Świńskie Bagno, Zabrodzie, Bagno Koziana, Gązwa), 3 florystycznych (Uroczysko Kramnik, Zielony Mechacz, Krutynia Górna), 1 leśnego (Kamienna Góra), 1 krajobrazowego (Jezioro Kośno) i 1 wodnego (Jasne).</p> <p>Rezerваты przyrody obok parków narodowych są jedną z najcenniejszych krajowych form ochrony przyrody. W celu sprawnego zarządzania rezerwatami przyrody oraz utrzymania we właściwym stanie ochrony przedmiotów ochrony, dla ochrony których zostały one utworzone regionalni dyrektorzy ochrony środowiska sporządzają i realizują plany ochrony. Sporządzenie tych dokumentów planistycznych jest wypełnieniem delegacji ustawowej wynikającej ustawy o ochronie przyrody. Dokumenty sporządzane są na 20 lat. W swej treści zawierają szczegółowe informacje dotyczące danego rezerwatu przyrody, które to poparte są - wykonanymi przez specjalistów - inwentaryzacjami przyrodniczymi. Dzięki przeprowadzonym inwentaryzacjaom zidentyfikowane zostaną zagrożenia jakie mogą wystąpić lub występują w rezerwacie oraz wskazane zostaną sposoby ich eliminacji lub ograniczania poprzez określenie działań ochronnych dla tych obszarów. Opracowane dokumenty będą służyły jednostkom samorządu terytorialnego, na terenie których znajdują się rezerваты przyrody, a także jednostkom Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe jako zarządcą gruntów, na których znajdują się rezerваты przyrody. Treści zawarte w dokumentach planistycznych będą przydatne także społeczeństwu i jednostkom naukowo-badawczym.</p>
 <p>Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej</p>	<p>Projekt <i>Poprawa warunków gniazdowania bociana białego w województwie warmińsko-mazurskim</i></p> <p>Projekt jest realizowany przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Olsztynie w ramach realizacji umowy Nr 180/2023/Wn-14/OP-WK/D zawartej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.</p> <p>Całkowity koszt projektu, który potrwa do 30 listopada 2025 r., wynosi 410 000 zł i jest w całości finansowany ze środków budżetu państwa.</p> <p>W ramach projektu przewidziano następujące działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. montaż 40 słupów wolno stojących z platformami gniazdowymi, 2. montaż 20 platform dachowych, 3. zmniejszenie istniejących gniazd, których rozmiary zagrażają konstrukcjom budynków. <p>Celem zadania jest poprawa warunków gniazdowania bociana białego na Warmii i Mazurach.</p>

	<p>Projekt <i>Ochrona populacji bociana białego w województwie warmińsko-mazurskim</i></p> <p>Celem zadania jest poprawa warunków gniazdowania bociana białego na Warmii i Mazurach.</p> <p>W ostatnich latach obserwowany jest trend spadkowy populacji bociana białego wynikający przede wszystkim ze zmiany profilu rolnictwa w Polsce. Osuszanie terenów podmokłych i zarastanie łąk na skutek braku ich użytkowania, powoduje zanikanie bocianich żerowisk. Ponadto warmińsko-mazurska populacja bociana białego związana jest w znacznym stopniu z budynkami gospodarczymi. W związku z remontami tych budynków oraz zmianą pokryć dachowych, ogranicza się miejsca lęgowe tego gatunku. Zdarzają się także przypadki losowe takie jak: spadek gniazda w wyniku przeciążenia, czy też pękające mury budynków i uszkodzenia konstrukcji dachu spowodowane ciężarem bocianiego gniazda, co stwarza duże zagrożenie bezpieczeństwa.</p>
	<p>Projekt <i>Wykonanie uzupełniających badań wstępnych zanieczyszczenia gleby i ziemi na terenie nieruchomości nr 5/8 i 5/9 obręb 0027 miasta Elbląga</i></p> <p>Celem zadania było przeprowadzenie uzupełniających badań wstępnych zanieczyszczenia gleby i ziemi na terenie nieruchomości nr 5/8 i 5/9 obręb 0027 miasta Elbląga, zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Na podstawie przeprowadzonych badań gleby i ziemi możliwe będzie potwierdzenie lub wykluczenie występowania historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi na przedmiotowym terenie.</p>

Najważniejsze cele do realizacji w 2024 r. odnoszące się do znaczących aspektów środowiskowych

Podobnie jak w 2023 r. realizowane cele i zadania są spójne z kontrolą zarządczą i budżetem zadaniowym, w którym wskazane są mierniki dla poszczególnych celów oraz oparte są na planie działalności jednostki na 2024 r. oraz planach poszczególnych komórek organizacyjnych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Cel	Zadania	Nazwa miernika	Wykonanie miernika w 2023 r.	Planowana wartość do osiągnięcia na koniec 2024 r.	Znaczący aspekt środowiskowy
Zapewnienie sprawnego funkcjonowania systemu ocen oddziaływania na środowisko	Opiniowanie, uzgadnianie i wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w sprawach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	Liczba spraw z zakresu systemu ocen na środowisko załatwionych z danym roku do liczby spraw rozpatrywanych w danym roku.	890/943	868/902	<p>Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach</p> <p>Prowadzenie postępowań w sprawie ponownej oceny oddziaływania na środowisko</p> <p>Opiniowanie w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach</p> <p>Uzgodnienia w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach</p>
Zapewnienie ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz powstrzymanie utraty	Opracowanie planów zadań ochrony dla obszarów Natura 2000	Liczba obszarów Natura 2000 posiadających obowiązujące plany zadań ochronnych.	44/999	60/999	Ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000

różnorodności biologicznej	Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody	<p>Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody (działania zaplanowane do realizacji w 2024 r.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa warunków zimowania nietoperzy w wybranych lokalizacjach województwa warmińsko-mazurskiego (wymiana drzwi, montaż cegieł, desek w schronach, piwniczkach, ziemiankach). 2. Ochrona zimowiska nietoperzy poprzez wykonanie działań ograniczających dostęp osób postronnych, w tym pogłębienie rowów. 3. Oznakowanie obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody, stref ochronnych oraz miejsc realizacji działań ochronnych (tablice informujące o budkach zakupionych przez RDOŚ) tablicami. 4. Wykonanie zabiegów ochrony czynnej polegające na wycince/koszeniu roślinności drzewiastej na obszarze rezerwatów przyrody. 5. Działania interwencyjne (bociany, nietoperze, żmije i inne). 6. Weryfikacja stanowisk gatunków strefowych. 7. Poprawa warunków gniazdowania bociana białego w województwie warmińsko-mazurskim – budowa słupów z platformami, zmniejszenie gniazd, budowa platform dachowych. 8. Wykonanie i montaż urządzeń przelewowych składających się z rury z tworzywa polichlorku winylu wraz z metalowym koszem umieszczonym na wlocie wody do urządzenia, obniżających poziom wody w rozlewiskach tworzonych przez bobry. 			
Efektywne orzekanie dla zapewnienia zachowania wartości przyrodniczych terenów cennych pod względem przyrodniczym oraz ochrona fauny i flory	Wydawanie decyzji zezwalających na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych	Liczba rozstrzygnięć administracyjnych w danym roku do liczby spraw administracyjnych wszczętych w danym roku.	1015/1001	1000/1030	Wydawanie zezwoleń na podejmowanie czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową.
	Uzgadnianie projektów uchwał jst w sprawie utworzenia lub likwidacji form ochrony przyrody, zmiana granic lub obowiązujących zakazów		33/39	30/30	Uzgadnianie projektów uchwał sejmiku wojewódzkiego w sprawie utworzenia parku krajobrazowego lub jego obszaru oraz wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu oraz modyfikowanie zapisów tych uchwał

	Wydawanie uzgodnień decyzji, planów i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego		6643/6921	4916/5042	Uzgadnianie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego
Zapobieganie zagrożeniom w środowisku, usuwanie ich skutków oraz ustalanie warunków korzystania ze środowiska	Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie uzgodnienia bądź nałożenia obowiązku przeprowadzenia działań zapobiegawczych lub naprawczych	Liczba rozstrzygnięć administracyjnych dotyczących szkód w środowisku lub historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi w danym roku do liczby spraw administracyjnych dotyczących szkód w środowisku lub historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi wszczętych w danym roku	35/22	23/27	<p>Prowadzenie postępowań w związku ze zgłoszeniem wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku lub powzięciem informacji o wystąpieniu bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku</p> <p>Wydawanie decyzji uzgadniającej działania naprawcze i/lub zapobiegawcze na wniosek</p> <p>Wydawanie decyzji ustalających plan remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi</p> <p>Wydawanie decyzji o wpisie do rejestru informacji o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi oraz wydawanie decyzji o wykreśleniu wpisu z rejestru, jeśli nie potwierdzono historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi</p>

Zaktualizowana Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2023 r.

<p>Zadośćuczynienie za poniesione szkody</p>	<p>Szacowanie szkód wyrządzonych przez bobry wilki i żubry.</p>	<p>Liczba zrekompensowanych szkód do liczby oszacowanych i zakwalifikowanych do wypłaty szkód w danym roku.</p>	<p>966/1023</p>	<p>51/1300</p>	<p>Przeprowadzenie postępowań dotyczących oględzin i szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną na podstawie art. 126 ustawy o ochronie przyrody</p>
---	---	---	-----------------	----------------	--

7. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej i dobre praktyki

Najistotniejszy wpływ na środowisko RDOŚ w Olsztynie jest wpływem pośrednim związanym z realizacją ustawowych zadań przypisanych Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Dla zaprezentowania efektów naszej działalności środowiskowej potwierdzającej zgodność z wymaganiami prawnymi odnoszącymi się do aspektów pośrednich, opracowaliśmy własny wskaźnik oceny zgodności prawnej. Jest on ilorazem wszystkich uchylonych w danym roku rozstrzygnięć administracyjnych (w postępowaniu odwoławczym lub w procesie sądowym) w stosunku do wszystkich wydanych w danym roku rozstrzygnięć administracyjnych, na które przysługują środki zaskarżenia.

Wskaźnik zgodności z wymaganiami prawnymi

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba wydanych rozstrzygnięć na które przysługują środki zaskarżenia=B	2295	2140	2108	2888	2788	3213
Liczba uchylonych rozstrzygnięć=A	21	19	22	38	8	21
R=A/Bx100 (%)	0,91	0,89	1,04	1,31	0,29	0,65

Z powyższego zestawienia danych wynika, że w 2023 r. wydaliśmy najwięcej rozstrzygnięć, na które przysługują środki zaskarżenia. Aż o ponad 1000 więcej w stosunku do roku 2019 i aż o 425 więcej niż w 2022 r. Relatywnie więcej było zatem uchyleń przez organ odwoławczy. W 2023 r. uchylono 21 decyzji/postanowień, podczas gdy w 2022 r. – 8 rozstrzygnięć.

Określony na tej podstawie wskaźnik obrazuje, że liczba uchylonych aktów administracyjnych wzrosła z 0,29% w 2022 r. do 0,65% w 2023 r. Przy czym wskaźnik ten (poza rokiem 2022) jest najniższy od 2018 r. Nadal procent uchylanych rozstrzygnięć RDOŚ w Olsztynie jest niewielki i oscyluje w granicach 1%, co świadczy o wysokim poziomie merytorycznym podejmowanych przez nas rozstrzygnięć i dowodzi naszej zgodności prawnej w odniesieniu do aspektów pośrednich.

Po szczegółowej zaś analizie głównych wskaźników efektywności środowiskowej podanych w załączniku IV do rozporządzenia EMAS, przyjętym rozporządzeniem Komisji (UE) 2018/2026 z dnia 19 grudnia 2018 r. *zmieniającym załącznik IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS)* (Dz.Urz. UE L. 325/18), doszliśmy do wniosku, że żaden z tych wskaźników nie ma znaczenia dla naszych pośrednich aspektów środowiskowych. Główne wskaźniki określone w ww. rozporządzeniu EMAS odnoszą się jedynie do bezpośrednich aspektów środowiskowych. W Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie bezpośrednie aspekty, związane z prowadzeniem działalności biurowej w urzędzie, nie zostały uznane za znaczące. Nie są one limitowane i w związku z tym nie porównujemy efektów naszej działalności środowiskowej w tym zakresie do wymogów prawnych.

Mimo to, dla zachowania transparentności naszej działalności, poniżej podano wybrane główne wskaźniki zgodnie ze znowelizowanym rozporządzeniem EMAS, które są możliwe do monitorowania i nadzoru przez RDOŚ w Olsztynie. Zasadność zaprezentowania naszego korzystania z zasobów środowiska, wynika także z konieczności odniesienia się do zapisów *sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora administracji publicznej*, przyjętego decyzją Komisji (UE) 2019/61 z dnia 19 grudnia 2018 r.

Podobnie jak w przypadku głównych wskaźników efektywności środowiskowej, zdefiniowanych w załączniku IV do rozporządzenia EMAS w brzmieniu nadanym rozporządzeniem z 2018 r., wskaźniki z sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczące ekologicznego prowadzenia biura nie mają związku ze znaczącymi aspektami środowiskowymi i nie odzwierciedlają naszego wpływu na środowisko.

Mamy jednak na uwadze zapisy sektorowego dokumentu środowiskowego w trzech obszarach - ekologiczne prowadzenia biura, zielone zamówienia publiczne oraz edukacja ekologiczna i rozpowszechnianie informacji, które traktujemy jako wsparcie w formie pomysłów i inspiracji oraz praktycznych i technicznych wytycznych.

Pozostałe obszary i związane z nimi najlepsze praktyki zarządzania środowiskowego nie są skierowane do organu, jakim jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Energia

Efektywność energetyczna w zakresie wykorzystania energii cieplnej – brak technicznych możliwości pomiaru zużycia tego medium. We wszystkich lokalizacjach (Olsztyn, Elbląg, Ełk, Jeleń) istnieją wspólne instalacje ciepłownicze, których ze względów technicznych nie można wydzielić oraz zamontować indywidualnych liczników. W tym obszarze środowiskowym stosujemy jednak dobre praktyki polegające na zmniejszaniu ogrzewania pomieszczeń po zakończonym dniu pracy oraz w dniach wolnych od pracy.

Efektywność energetyczna w zakresie wykorzystania energii elektrycznej – dotychczas nie badaliśmy obszaru efektywności energetycznej w tym zakresie. W przypadku lokalizacji Elbląg, Ełk i Jeleń nie mamy technicznych możliwości pomiaru tego medium. Zużycie rozliczane jest ryczałtowo, w zależności od wykorzystywanej powierzchni użytkowej.

W Olsztynie zaś posiadamy własny licznik zużycia energii, jednak zużycie tego medium nie ma związku ze zidentyfikowanymi w organizacji znaczącymi aspektami środowiskowymi i nie odzwierciedla naszego wpływu na środowisko.

W tym obszarze środowiskowym stosujemy jednak dobre praktyki polegające na wyłączaniu oświetlenia pomieszczeń po ich opuszczeniu, a także w trakcie dnia pracy (przy odpowiednim nasłonecznieniu), korzystaniu z jednego czajnika przez kilku pracowników podczas przygotowywania gorących napojów.

Dla porządku jednak, mając na względzie zapisy *sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora administracji publicznej*, przyjętego decyzją Komisji (UE) 2019/61 z dnia 19 grudnia 2018 r, warto wskazać, że zużycie energii elektrycznej w siedzibie głównej (Olsztyn) wyniosło:

- w 2017 r. – 33 578 kWh/rok
- w 2018 r. – 33 376 kWh/rok
- w 2019 r. – 29 618 kWh/rok

- w 2020 r. – 32 183,3 kWh/rok
- w 2021 r. – 36 585 kWh/rok
- w 2022 r. – 33 162 kWh/rok
- w 2023 r. – 27 712 kWh/rok

Powyższe dane wskazują, że w 2023 r. odnotowaliśmy znaczący spadek zużycia energii elektrycznej względem lat wcześniejszych. Z dużym prawdopodobieństwem jest to następstwem podjęcia przez nas działań zmierzających do ograniczenia zużycia energii, do czego obliguje nas ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej, zmieniona ustawą z 7 grudnia 2023 r. o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła. Ustanowiliśmy zasady, których celem jest ograniczenie zużycia energii elektrycznej o 10%.

W związku z realizacją tego obowiązku, podjęliśmy działania zmierzające do ograniczenia zużycia energii elektrycznej, takie jak m.in.: niezostawianie urządzeń w stanie spoczynku, nieużywanie dodatkowych źródeł ciepła oraz urządzeń chłodzących, wyłączanie oświetlenia w pomieszczeniach, w których nikt nie przebywa, wyłączanie oświetlenia w ciągach komunikacyjnych, gdy naturalne światło jest wystarczające, odłączanie ładowarek i zasilaczy w gniazdkach po zakończeniu ładowania, dokonywanie zakupu sprzętu o możliwie najwyższej klasie energetycznej, nieużywanie oświetlenia okolicznościowego (luminażje świetlne/święteczne).

Dodatkowo, w 2023 r. wymieniliśmy we wszystkich pokojach i na korytarzach oświetlenie z tradycyjnego na ledowe.

Material

Nie badamy obszaru efektywnego wykorzystania materiałów, ponieważ mamy bardzo ograniczone możliwości planowego gospodarowania materiałami (dotyczy zużycia papieru do drukowania i materiałów piśmiennych).

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie nie ma żadnego wpływu na liczbę spraw (pism) wpływających do urzędu. Wszystkie sprawy zobowiązani jesteśmy rozpatrzyć i udzielić wyczerpującej odpowiedzi. Ze względu na uwarunkowania prawne (m.in. Kodeks postępowania administracyjnego) oraz specyfikę działalności urzędu rozstrzygnięcia prowadzonych spraw muszą zawierać wszystkie niezbędne elementy, co powoduje, iż są to wielostronicowe dokumenty, często kierowane do licznych stron postępowania. Zatem nie mamy możliwości wykazania się efektywnym wykorzystaniem materiałów w sytuacji, kiedy czynniki zewnętrzne determinują zużycie tych materiałów. W tym obszarze środowiskowym stosujemy dobre praktyki polegające na efektywnym wykorzystaniu papieru i tonerów - nie wykonujemy zbędnych wydruków oraz drukujemy dokumenty dwustronnie, w większości przypadków – w kolorach szarości. Korzystamy ze zbiorczych drukarek, ustawionych w strategicznych miejscach organizacji (jedynie wybrane stanowiska – kadry, księgowość ze względu na poufność drukowanych danych, mają możliwość korzystania z drukarek w pokojach). Korzystamy z możliwości przekazywania pism, zgodnie z obowiązującymi przepisami, poprzez ogólnopolską platformę teleinformatyczną służącą do komunikacji obywateli z jednostkami administracji publicznej w ujednolicony, standardowy sposób – ePUAP. Ponadto kupowany przez nas papier posiada certyfikaty FSC i EU Ecolabel. Wskaźnik dotyczy wszystkich lokalizacji.

Dla porządku jednak, mając na względzie zapisy *sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora administracji*

publicznej, przyjętego decyzją Komisji (UE) 2019/61 z dnia 19 grudnia 2018 r, warto wskazać, że:

- w 2017 r. zakupiliśmy 965 ryz papieru A4 i 15 ryz papieru A3
- w 2018 r. zakupiliśmy 840 ryz papieru A4 i 16 ryz papieru A3
- w 2019 r. zakupiliśmy 217 ryz papieru A4 i 7 ryz papieru A3
- w 2020 r. zakupiliśmy 680 ryz papieru A4 i 6 ryz papieru A3
- w 2021 r. zakupiliśmy 352 ryz papieru A4 i 6 ryz papieru A3
- w 2022 r. zakupiliśmy 784 ryz papieru A4 i 4 ryz papieru A3
- w 2023 r. zakupiliśmy 170 ryz papieru A4 i 0 ryz papieru A3

Powyższe dane wskazują, że w **2023 r. zakupiliśmy o 614 ryz papieru A4 mniej względem 2022 r.** Posiadaliśmy jeszcze spore zapasy papieru, zakupionego jeszcze w 2022 r. po niższej, obowiązującej zgodnie z ówczesną umową cenie. W 2022 r. obserwowano stopniowe, znaczne wzrosty cen papieru. Mając na uwadze konieczność racjonalnego wydatkowania środków publicznych, zdecydowaliśmy o zakupie „na zapas” papieru po niższych, obowiązujących nas wówczas cenach. To z kolei przełożyło się na znacznie niższe potrzeby zakupowe w 2023 r.

Woda

W przypadku lokalizacji Elbląg, Ełk i Jeleń nie mamy technicznych możliwości pomiaru tego medium. Zużycie rozliczane jest ryczałtowo. Natomiast w Olsztynie taka możliwość pojawiła się w 2016 r., kiedy został zamontowany indywidualny licznik. Źródłem wody użytkowej na cele socjalno-bytowe jest ujęcie miejskie podziemne – ujęcie Wadąg (godziny nocne), ujęcie Zachód (w ciągu dnia).

Zużycie tego medium nie ma jednak związku ze zidentyfikowanymi w organizacji znaczącymi aspektami środowiskowymi i nie odzwierciedla naszego wpływu na środowisko.

W tym obszarze środowiskowym stosujemy jednak dobre praktyki polegające na monitorowaniu usterek związanych z przeciekami wody i ich natychmiastowym usuwaniu. Propagujemy także wśród pracowników ideę oszczędzania wody.

Dla porządku jednak, mając na względzie zapisy *sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora administracji publicznej*, przyjętego decyzją Komisji (UE) 2019/61 z dnia 19 grudnia 2018 r., warto wskazać, że zużycie wody w siedzibie głównej (Olsztyn) wyniosło:

- w 2017 r. – 338,45 m³/rok, co daje zużycie 6,5 m³/1 pracownika/rok (w siedzibie głównej pracowało 52 pracowników w 2017 r.)
- w 2018 r. – 364,84 m³/rok, co daje zużycie 7,0 m³/1 pracownika/rok (w siedzibie głównej pracowało 52 pracowników w 2018 r.)
- w 2019 r. – 617,58 m³/rok, co daje zużycie 11,88 m³/1 pracownika/rok (w siedzibie głównej pracowało 52 pracowników w 2019 r.)
- w 2020 r. – 393,215 m³/rok, co daje zużycie 7,56 m³/1 pracownika/rok (w siedzibie głównej pracowało 52 pracowników w 2020 r.)
- w 2021 r. – 280,33 m³/rok co daje zużycie 5,1 m³/1 pracownika/rok (w siedzibie głównej pracowało 55 pracowników w 2021 r.)
- w 2022 r. – 366,07 m³/rok (szacunek wg wskazań administratora budynku), co daje zużycie 6,4 m³/1 pracownika/rok (w siedzibie głównej pracowało 57 pracowników w 2022 r.)
- w 2023 r. – 356,79 m³/rok, co daje zużycie **6,2 m³/1 pracownika/rok** (w siedzibie głównej pracowało 57 pracowników w 2023 r.)

W 2023 r. odnotowaliśmy nieznaczny spadek zużycia wody względem 2022 r. Zużycie w przeliczeniu na jednego pracownika, pracującego w siedzibie głównej wyniosło w 2023 r. 6,2 m³/1 pracownika/rok. Oznacza to, że w 2023 r. osiągnęliśmy **kryterium doskonałości (wskaźnik zużycia mniejszy niż 6,4 m³/1 pracownika/rok) określony w sektorowym dokumencie referencyjnym dotyczącym najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora administracji publicznej.**

Odpady

Wytwarzamy następujące odpady inne niż niebezpieczne:

- 08 03 18 (odpadowy toner drukarski z urządzeń biurowych inny niż wymieniony w 08 03 17);
- 16 02 14 (zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13);
- 20 03 07 (odpady wielkogabarytowe);
- 15 01 06 (zmieszane odpady opakowaniowe);
- 15 01 01 (opakowania z papieru i tektury);
- 15 01 02 (opakowania z tworzyw sztucznych);
- 15 01 07 (opakowania ze szkła);
- 15 01 04 (opakowania z metali).

Nie badamy efektywności wytwarzania odpadów komunalnych, ponieważ nie mamy możliwości wyliczenia rzeczywistej ilości wytwarzanych odpadów dla całej organizacji.

W lokalizacjach Elbląg i Ełk rozliczenie następuje ryczałtowo.

Dla lokalizacji w Olsztynie administrator budynku – Zakład Budynków Komunalnych I Sp. z o.o. złożył w imieniu wszystkich współwłaścicieli budynku (w tym RDOŚ w Olsztynie) deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

RDOŚ w Olsztynie uiszcza część łącznej kwoty adekwatnie do posiadanych udziałów w prawie własności budynku (na podstawie faktur wystawianych przez ZBK I Sp. z o.o.).

Powyższe jednak nie wskazuje na rzeczywistą ilość wytwarzanych odpadów komunalnych przez organizację.

W tym obszarze środowiskowym stosujemy jednak dobre praktyki polegające na segregacji odpadów (każde piętro zostało wyposażone w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów, a pracownicy przeszkoleni z zasad segregacji). Staramy się wytwarzać jak najmniej odpadu papieru, poprzez ograniczanie zbędnych wydruków, wykorzystujemy system elektronicznego zarządzania dokumentacją do korespondencji międzywydziałowej. Dążymy do maksymalnego ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów. Odpady są także segregowane w wydziałach zamiejscowych w Elblągu, Ełku i Jeleniu.

W 2023 r. **nie wytworzyliśmy odpadów niebezpiecznych**. Wobec tego główny wskaźnik efektywności środowiskowej odnoszący się do ilości odpadów niebezpiecznych przypadający na jednego pracownika w 2023 r. wyniósł 0. Ilość wytworzonych odpadów niebezpiecznych wynika z normalnego funkcjonowania urzędu – używania różnego rodzaju materiałów i sprzętu. W poszczególnych latach ilości mogą być różne. Nie można założyć tendencji spadkowej ani wzrostowej wytwarzanych odpadów niebezpiecznych. Ilość wytworzonych odpadów niebezpiecznych zależy m.in. od zużycia sprzętu, prowadzonych inwentaryzacji mienia jednostki, w wyniku których zdejmowane są ze stanu urządzenia, zawierające

elementy będące odpadem niebezpiecznym. Dążymy do maksymalnego ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów.

Wytworzyliśmy natomiast następujące rodzaje odpadów:

- **16 02 14** Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13 o masie 0,2200 Mg;

Wytwarzanie odpadów w naszej organizacji nie ma związku ze zidentyfikowanymi znaczącymi aspektami środowiskowymi i nie odzwierciedla naszego wpływu na środowisko. Wytwarzanie odpadów niebezpiecznych w latach 2015-2021 kształtowało się następująco:

Rok		2018	2019	2020	2021	2022	2023
(A)	Zużycie w Mg	0,002	0	0	0	0	0
(B)	Liczba pracowników	68	66	64	67	70	71
(R)	Wskaźnik (Mg/ 1 osobę)	0,00003	0	0	0	0	0

Zaprezentowany wskaźnik efektywności środowiskowej w zakresie wytwarzania odpadów niebezpiecznych ma wyłącznie charakter poglądowy. Nie ma związku ze zidentyfikowanymi w organizacji znaczącymi aspektami środowiskowymi i nie odzwierciedla naszego wpływu na środowisko.

Emisje

Na stanie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie w roku 2023 figurowało siedem służbowych samochodów osobowych (Euro 5 - 6 i i bez Euro – 1). Emisje związane z wprowadzaniem gazów (SO₂, NO₂, CO₂) i pyłów do powietrza z procesów spalania benzyny i oleju napędowego w silniku spalinowym jest tak mała, iż jednostka jest zwolniona z uiszczania opłat z tego tytułu. Na tej podstawie opracowano wskaźnik, zgodny z wytycznymi tworzenia wskaźników głównych efektywności środowiskowej tj.: zużycie paliwa (A) przypadające na jednego pracownika (B).

Opracowaliśmy także własny wskaźnik, zgodny z wytycznymi tworzenia wskaźników głównych efektywności środowiskowej tj.: zużycie paliwa (A) wyrażone w jednostce masy, przypadające na jednego pracownika (B).

Rok		2018	2019	2020	2021	2022	2023
(A)	Zużycie paliwa Mg	7,07	7,16	7,57	8,30	10,1	10,6
(B)	Liczba pracowników	68	66	64	67	70	71
(R)	Wskaźnik (Mg/ 1 osobę)	0,104	0,108	0,118	0,124	0,144	0,149

Zużycie paliwa w jednostce masy (Mg) zostało wyliczone na podstawie poniższej metodyki:
Zużycie paliwa (l) x gęstość (kg/l)/1000, przy czym przyjęto:

- gęstość benzyny silnikowej wynosi 0,755 kg/l
- gęstość oleju napędowego wynosi 0,84 kg/l

na podstawie objaśnień do załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Klimatu z 11 grudnia 2019 r. w sprawie wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat (Dz.U. z 2019 r. poz. 2443).

Zasady korzystania z samochodów służbowych określa zarządzenie nr 15 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie ustalenia zasad korzystania z samochodów służbowych. Procedury określają użytkowanie samochodów w tym planowanie wyjazdów służbowych. Pracownicy korzystający z samochodów służbowych zostali zobowiązani do zachowania ekonomicznych warunków jazdy (zasada Eco Drivingu). Powyższe zasady mają wpływ na zmniejszenie emisji spalin.

Emisja pochodząca z samochodów służbowych została policzona globalnie dla wszystkich samochodów służbowych użytkowanych przez pracowników RDOŚ w Olsztynie.

Jak widać z powyższych zestawień w poszczególnych latach występują różnice w emisjach. RDOS w Olsztynie dysponuje siedmioma samochodami (wg stanu na 2023 r., do którego odnoszą się powyższe zestawienia) spełniającymi europejskie normy emisji spalin w tym norma Euro 5 – 6 samochodów, bez euro – 1 samochód. Korzystanie z samochodów spełniających powyższe standardy przyczynia się do ograniczenia wielkości emisji takich substancji, jak m.in. SO₂, NO₂, CO₂ oraz węglowodory. Mając na uwadze osiągnięcie celów środowiskowych poprzez zmniejszenie emisji spalin, RDOS w Olsztynie sukcesywnie dąży do wymiany samochodów na nowsze o bardziej restrykcyjnym europejskim standardzie emisji spalin.

W 2023 r. wzrósł – w stosunku do lat ubiegłych - główny wskaźnik efektywności środowiskowej odnoszący się do zużycia paliwa przypadający na jednego pracownika i wyniósł **0,149 Mg/1 osobę (10,6 Mg/71 osób)**. Taka sytuacja spowodowana była większą liczbą wyjazdów służbowych, a to z kolei związane było z charakterem, specyfiką i liczbą spraw, które wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji w roku 2023. W 2023 r. wpłynęło do RDOS w Olsztynie aż 369 spraw związanych z uzgodnieniem decyzji o warunkach zabudowy/decyzji o inwestycji celu publicznego/mpzp/studiów więcej w stosunku do 2022 r. Zdecydowana większość tego rodzaju spraw wymaga przeprowadzenia oględzin terenowych, na podstawie których podejmowane są następnie rozstrzygnięcia.

W poniższych zestawieniach tabelarycznych oraz na wykresach prezentujemy emisję poszczególnych substancji w latach 2019-2023 w następstwie użytkowania samochodów służbowych przez RDOŚ w Olsztynie.

W odniesieniu do emisji zanieczyszczeń, należy zauważyć w 2023 r. spadek emisji związany z eksploatacją samochodów służbowych napędzanych benzyną względem roku 2022, natomiast wzrost emisji w odniesieniu do samochodów napędzanych olejem napędowym.

Najwyższa emisja (kg) dotyczy CO₂ oraz ekwiwalentu CO₂. Najniższa zaś N₂O.

Emisja poszczególnych rodzajów substancji w związku z eksploatacją samochodów napędzanych benzyną była w 2023 r. na porównywalnym poziomie względem roku 2020. Jeśli chodzi o emisje związane z eksploatacją samochodów napędzanych olejem napędowym, to były one najwyższe na przestrzeni analizowanych lat.

Organizacja przekazuje roczny raport o emisji gazów cieplarnianych do krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE).

Zaktualizowana Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie za 2023 r.

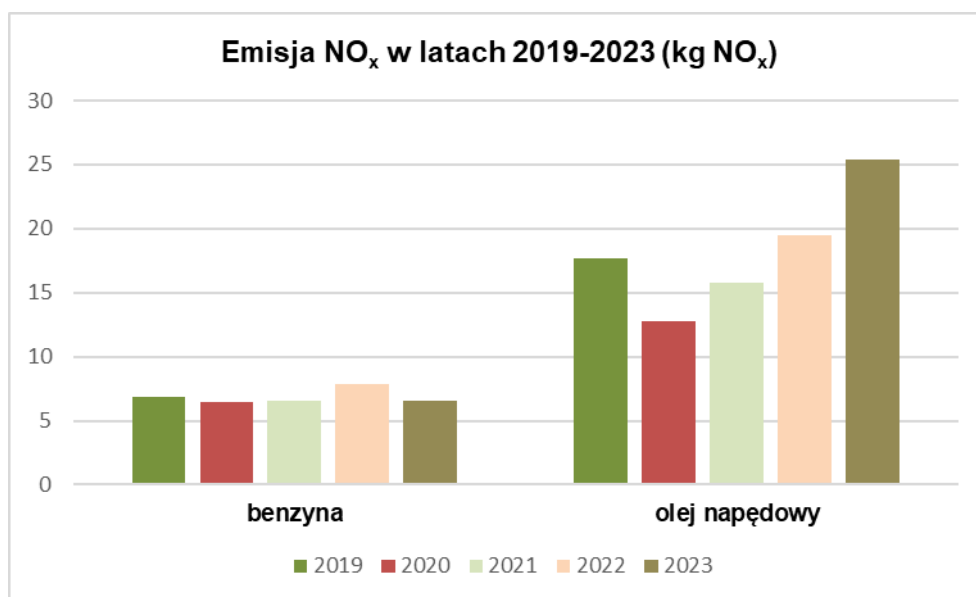
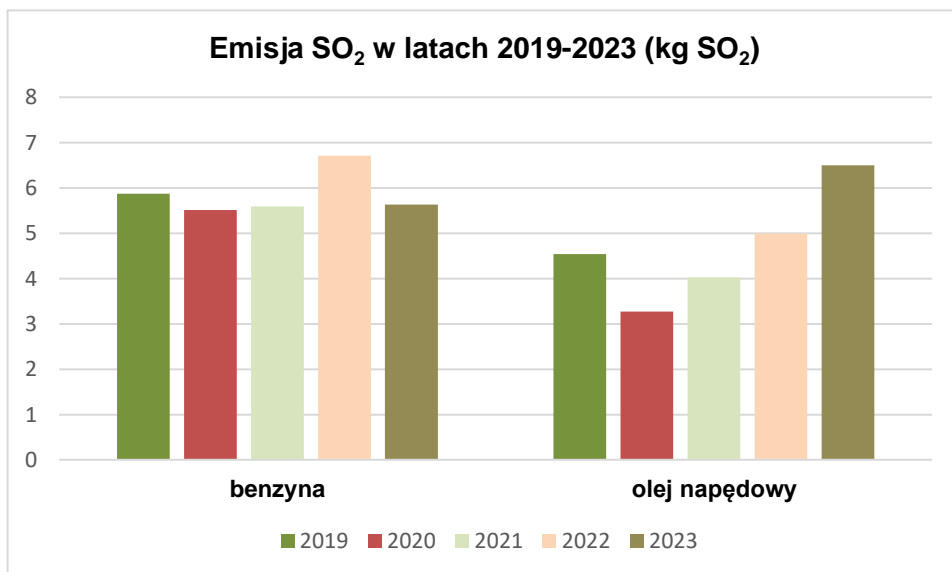
		2019 benzyna (l)	2020 benzyna (l)	2021 benzyna (l)	2022 benzyna (l)	2023 benzyna (l)
Zużycie		4894,82	4593,21	4660,37	5 590,27	4 693,48
Wskaźnik GEMIS						
SO₂ (g/l)	1,2	5,873784	5,511852	5,592444	6,708324	5,632176
NO_x (g/l)	1,4	6,852748	6,430494	6,524518	7,826378	6,570872
PM₁₀ (g/l)	0,16	0,7831712	0,7349136	0,7456592	0,8944432	0,7509568
CO₂ (g/l)	2714	13284,54148	12465,97194	12648,244180	15171,99278	12738,10472
CH₄ (g/l)	0,7	3,426374	3,215247	3,262259	3,913189	3,285436
N₂O (g/l)	0,03	0,1468446	0,1377963	0,1398111	0,1677081	0,1408044
Ekwiwalent CO₂ (g/l)	2743	13426,49126	12599,17503	12783,39491	15334,11061	12874,21564
		kg				

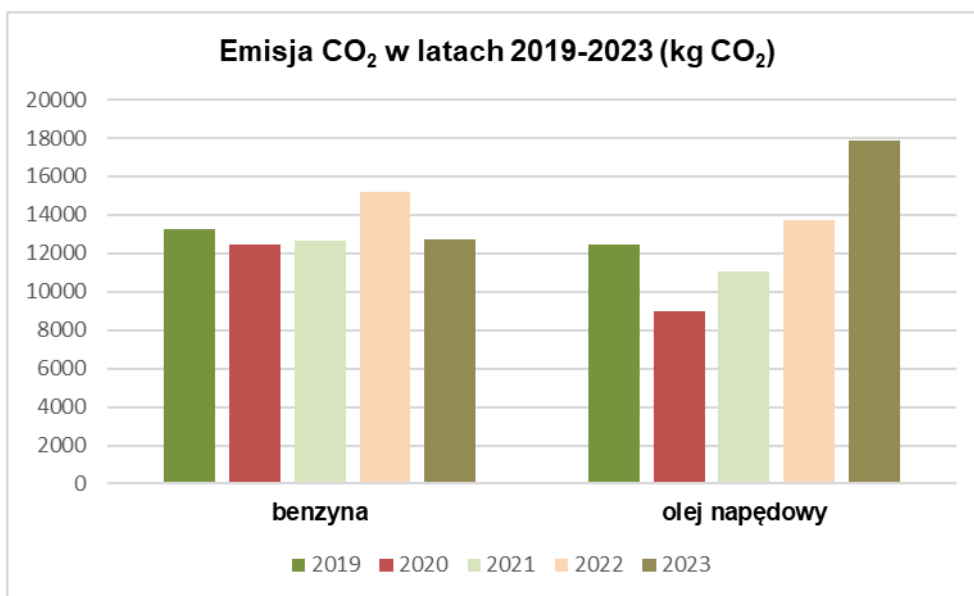
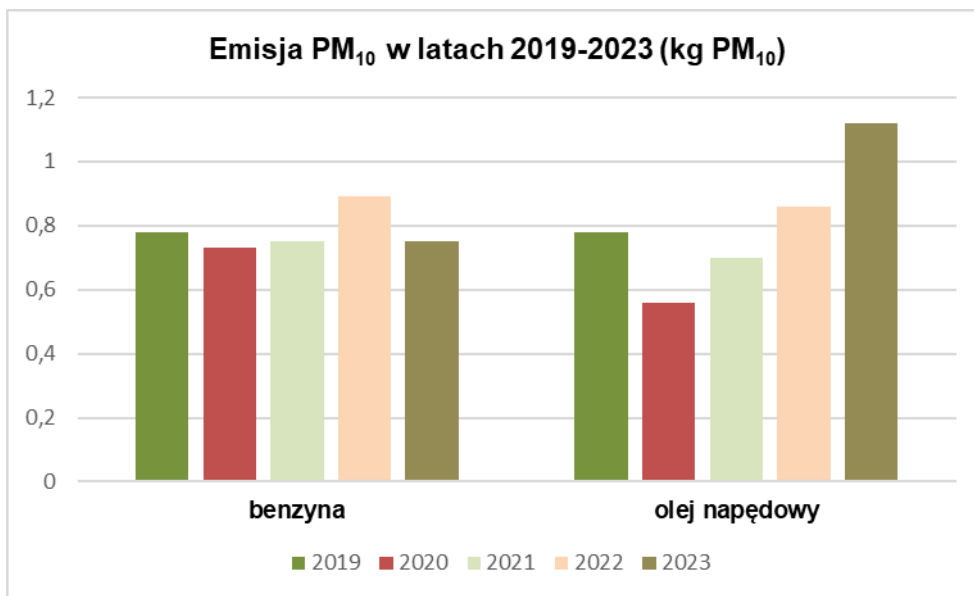
		2019 olej napędowy (l)	2020 olej napędowy (l)	2021 olej napędowy (l)	2022 olej napędowy (l)	2023 olej napędowy (l)
Zużycie		4123,45	2976,02	3663,28	4 532,04	5 912,71
Wskaźnik GEMIS						
SO₂ (g/l)	1,1	4,535762	3,273622	4,029608	4,985244	6,503981
NO_x (g/l)	4,3	17,730835	12,796886	15,752104	19,48772	25,424653
PM₁₀ (g/l)	0,19	0,7834555	0,5654438	0,6960232	0,8610876	1,1234149
CO₂ (g/l)	3022	12461,0659	8993,53244	11070,43216	13695,82488	17868,20962
CH₄ (g/l)	0,7	2,886415	2,083214	2,564296	3,172428	4,138897
N₂O (g/l)	0,07	0,2886415	0,2083214	0,2564296	0,3172428	0,4138897
Ekwiwalent CO₂ (g/l)	3062	12626,0039	9112,57324	11216,96336	13877,10648	18104,71802
		kg				

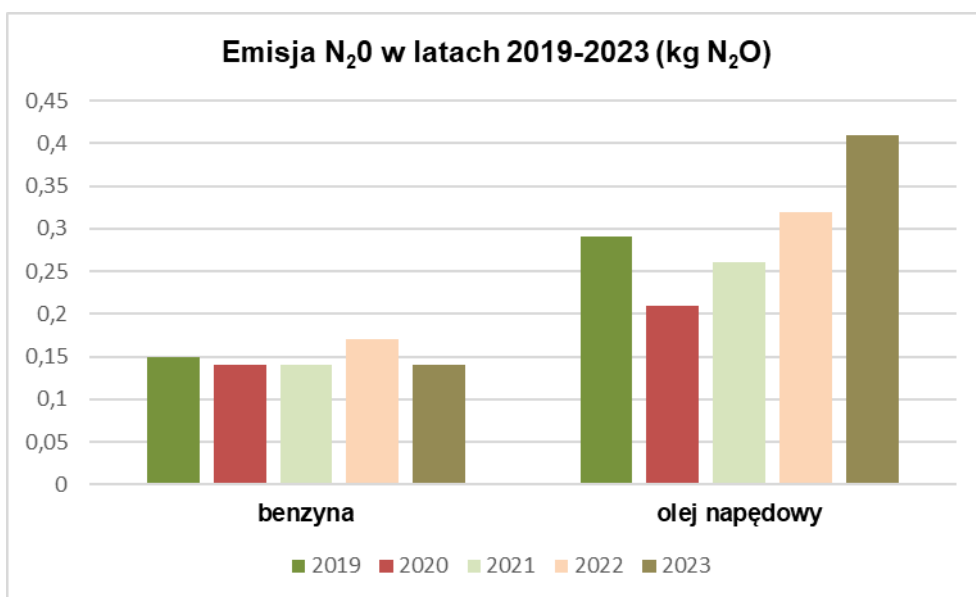
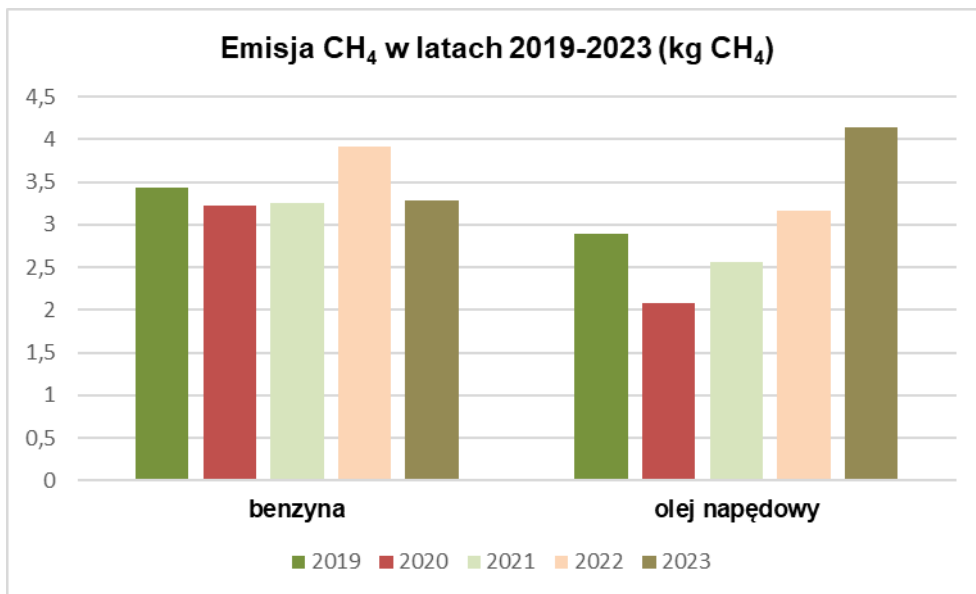
Wyliczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza związanej z eksploatacją samochodów służbowych RDOŚ w Olsztynie wg wskaźnika GEMIS (Globales Emission – Modell Integrierter systeme) Version 4.95. [zużycie (l) x wskaźnik (g/l):1000 = emisja (kg)]

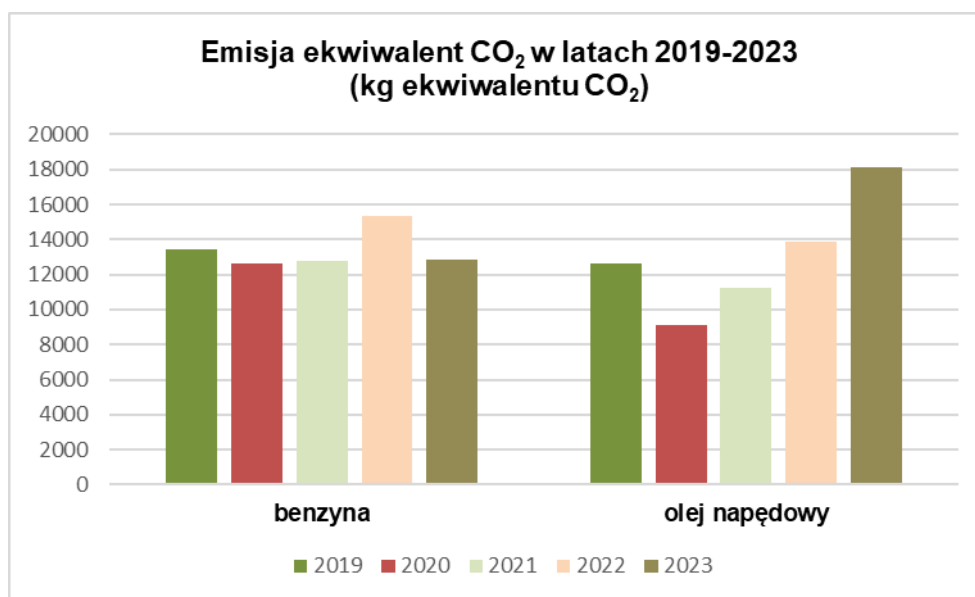
Wskaźnik rocznych emisji ze wszystkich samochodów RDOŚ w Olsztynie wg wskaźnika GEMIS

Dane wyjściowe		2019 [A] benzyna	2020 [A] benzyna	2021 [A] benzyna	2022 [A] benzyna	2023 [A] benzyna	2019 [A] olej napędowy	2020 [A] olej napędowy	2021 [A] olej napędowy	2022 [A] olej napędowy	2023 [A] olej napędowy
	[I]	4894,82	4593,21	4660,37	5 590,27	4 693,48	4123,45	2976,02	3663,28	4 532,04	5 912,71
	R=A/B	74,16	71,77	69,56	79,86	66,11	62,48	46,5	54,68	64,74	83,28
Gazy szkodliwe [A]	kg SO ₂	5,87	5,51	5,59	6,71	5,63	4,53	3,27	4,03	4,98	6,50
	R=A/B	0,089	0,09	0,08	0,09	0,08	0,069	0,05	0,06	0,07	0,09
	kg NO _x	6,85	6,43	6,52	7,83	6,57	17,73	12,8	15,75	19,49	25,42
	R=A/B	0,104	0,100	0,097	0,11	0,09	0,27	0,2	0,235	0,28	0,36
	kg pyłu	0,78	0,73	0,74	0,89	0,75	0,78	0,565	0,69	0,86	1,12
	R=A/B	0,012	0,01	0,01	0,01	0,01	0,012	0,009	0,010	0,012	0,016
Gazy cieplarniane [A]	kg CO ₂	13284,5	12466	12648,2	15172	12738	12461,1	8993,5	11070,4	13695,8	17868,2
	R=A/B	201,3	194,8	188,8	216,7	179,4	188,8	140,5	165,2	195,6	251,7
	kg CH ₄	3,42	3,21	3,26	3,91	3,29	2,88	2,08	2,56	3,17	4,14
	R=A/B	0,052	0,05	0,049	0,056	0,046	0,044	0,032	0,038	0,045	0,058
	kg N ₂ O	0,15	0,14	0,14	0,17	0,14	0,29	0,21	0,26	0,32	0,41
	R=A/B	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002	0,004	0,003	0,004	0,004	0,006
	Ekwiwale nt CO ₂	13426,5	12599,2	12783,4	15334,1	12874,2	12626	9112,6	11216,96	13877,11	18104,7
R=A/B	203,4	196,9	190,8	219,0	181,3	191,3	142,4	167,4	198,2	255	
Liczba zatrudnionych osób [B]		66	64	67	70	71	66	64	67	70	71

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie użytkuje dwa klimatyzatory (serwerownia oraz sala konferencyjna w siedzibie głównej w Olsztynie). Klimatyzator w sali konferencyjnej jest użytkowany od czerwca 2021 r. W grudniu 2023 r. zakupiliśmy nowy klimatyzator do serwerowni.

Protokołem montażowo-serwisowym z 21.09.2023 r. mamy udokumentowany przegląd okresowy klimatyzatorów, który obejmował czyszczenie i konserwację parownika oraz czyszczenie turbiny.

Klimatyzator w serwerowni:

- rodzaj: typ ścienny – model chłodząco-grzewczy Midea
- jednostki wewnętrzne: AGBP-12NXD0-I
- jednostki zewnętrzne X1BP-12N8D0-O
- czynnik chłodzący – R32

Klimatyzator w sali konferencyjnej:

- rodzaj: typ ścienny – model chłodząco-grzewczy Midea
- jednostki wewnętrzne: MB-09N8D6-1
- jednostki zewnętrzne: MBT-09N8D6-OH
- czynnik chłodzący – R32

Klimatyzatory podlegają okresowym przeglądom (raz w roku). Raport o emisji gazów cieplarnianych składany do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE) – w przypadku wymiany czynnika chłodzącego.

Użytkowanie gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej

W zakresie głównego wskaźnika dotyczącego użytkowania gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie opracowała własny wskaźnik będący liczbą obszarów Natura 2000 posiadających dokumenty planistyczne (A) do liczby obszarów Natura 2000 (B) w województwie warmińsko-mazurskim.

W województwie warmińsko-mazurskim znajduje się: 16 obszarów specjalnej ochrony ptaków i 46 specjalnych obszarów ochrony siedlisk (w tym dwa proponowane obszary Natura 2000, przekazane do Komisji Europejskiej w celu zatwierdzenia w drodze decyzji wykonawczej – Kirszniter i Sikory Juskie). Dla zdecydowanej większości tych obszarów, organem opracowującym pzo jest RDOŚ w Olsztynie. Dla części pzo ustanawia w drodze zarządzenia RDOŚ w Bydgoszczy i RDOŚ w Olsztynie lub RDOŚ w Warszawie i RDOŚ w Olsztynie. W przypadku dwóch obszarów – Zalew Wiślany PLB280010 oraz Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana PLH280007, organem odpowiedzialnym za ustanowienie pzo jest Minister Klimatu i Środowiska.

Oznacza to, że w województwie warmińsko-mazurskim jest obecnie 60 obszarów, dla których RDOŚ w Olsztynie samodzielnie lub we współpracy z sąsiednimi RDOŚ ustanawia pzo.

Na koniec 2023 r. 44 obszary Natura 2000 z 60, dla których Regionalny Dyrektor jest właściwy do ustanowienia dokumentu planistycznego, posiadały ten dokument. Miernik został zrealizowany na niższym poziomie niż planowano. W 2023 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Gązwa. Opracowano także projekty pzo lub zmiany pzo dla obszarów: Ostoja Napiwodzko-Ramucka, Jezioro Woszczelskie, Jezioro Dobskie, Ostoja Północnomazurska, Mazurska Ostoja Żółwia Baranowo, Dolina Drwęcy.

Opracowanie tych dokumentów zapewni utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków.

9 kwietnia 2024 r. wyłożono do konsultacji społecznych projekty pzo dla następujących obszarów: Przełomowa Dolina Rzeki Wel, Jezioro Družno, Ostoja Borecka, Murawy na Poligonie Orzysz.

Rok		2019	2020	2021	2022	2023
(A)	Liczba obszarów Natura 2000 posiadająca dokumenty planistyczne (szt.)	33	34	35	39	44
(B)	Liczba obszarów Natura 2000 w województwie warmińsko-mazurskim (szt.)	56	56	56	56	60
(R)	Wskaźnik (j. m.)	0,59	0,61	0,625	0,7	0,73

Sukcesywna praca nad opracowywaniem planów zadań ochronnych jest dowodem sprawnej i skutecznej działalności na poziomie lokalnym, tj. obszarze województwa warmińsko-mazurskiego. Powyższe działania wskazują na przestrzeni kilku lat, efekty w zakresie ochrony przyrody poprzez objęcie planami zadań ochronnych coraz większej liczby obszarów.

Decyzją z 30.08.2023 r., znak: OLS.WKUZ.GZ.4244.38.2022.MDo Dyrektor Generalny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa ustanowił prawo trwałego zarządu na rzecz RDOŚ w Olsztynie na nieruchomościach Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa położonych w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie olsztyńskim, w gminie Świątki, w obrębie Kwiecewo, o łącznej powierzchni 110.69 ha, tj. na dz. nr: 214/1, 214/2, 215, 216,

216/1, 217, 219/12, 561/48. Nieruchomości, stanowiące ostoję łęgową i miejsce występowania licznych gatunków ptaków wodno-błotnych, zostały przekazane w trwały zarząd w celu utrzymania w stanie niepogorszonym przekazywanego obszaru, poprzez podejmowanie przez RDOŚ w Olsztynie działań z zakresu ochrony czynnej. Przekazanie nieruchomości nastąpiło na czas nieoznaczony, bez pobierania opłat z tytułu zarządu.

Działki objęte są obszarowymi formami ochrony przyrody, tj. rezerwatem przyrody „Kwiecewo”, w stosunku do którego obowiązuje zarządzenie Nr 18 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie uznania obszaru za rezerwatu przyrody "Kwiecewo" (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2010 r. Nr 77, poz. 1242) oraz użytkiem ekologicznym „Kwiecewo”, w stosunku do którego obowiązuje rozporządzenie Nr 43 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Kwiecewo".

Następnie umową nr WOA.023.14.2024.MH, zawartą 18.03.2024 r. pomiędzy RDOŚ w Olsztynie, a Polskim Towarzystwem Ochrony Ptaków (PTOP), przekazano PTOPI w użyczenie ww. nieruchomości. Zgodnie z zapisami tej umowy, biorący w użyczenie zobowiązał się korzystać z przedmiotu użyczenia w celach zachowania rozlewiska stanowiącego ostoję łęgową oraz miejsce występowania licznych gatunków ptaków wodno-błotnych. Od chwili fizycznego użyczenia, biorący w użyczenie stał się w pełni za niego odpowiedzialnym i zobowiązał się w czasie trwania umowy ponosić wszelkie koszty bieżącej eksploatacji użytej rzeczy. Umowę zawarto na czas określony, tj. do 16 lutego 2034 r.

Minimalizowanie wpływu na środowisko dojazdów do pracy i podróży służbowych

Zachęcamy pracowników do zmiany zachowań w zakresie dojazdu do pracy na bardziej ekologiczne.

W tym celu pod siedzibą organizacji (Olsztyn) zostały ustawione stojaki na rowery, które są wykorzystywane głównie w okresie wiosenno-letnim (sprzyjające warunki atmosferyczne). Część pracowników korzysta z transportu publicznego lub efektywnie korzysta z samochodów, unikając przejazdów jednoosobowych (wspólne przejazdy samochodem pracowników, tzw. car-pooling).

Planując podróże służbowe w celu prowadzenia wizji terenowych, uwzględniamy konieczność ich łączenia (ogłędziny kilku miejsc na trasie podróży zmniejsza konieczność zwielokrotniania wyjazdów). Powszechnie korzystamy także z transportu kolejowego odbywając podróże służbowe. Posiadamy sprzęt do wideokonferencji, który jest dostępny dla wszystkich pracowników i wykorzystywany (brak konieczności dojazdu np. do miejsca konferencji).

Minimalizowanie wpływu na środowisko organizacji zebrań i imprez

Organizując zebrań, konferencje lub szkolenia uwzględniamy kryteria środowiskowe przy wyborze miejsca, w którym odbędzie się planowane wydarzenie (strategiczne miejscowości województwa – łatwy dojazd transportem publicznym). Ograniczamy ilość gadżetów i zestawów dla uczestników konferencji (np. ulotki, identyfikatory, brak drukowanych materiałów – dostępne w wersji elektronicznej do pobrania). Wybieramy usługodawców, którzy świadczą usługi bez używania jednorazowych talerzy, kubków i sztućców z tworzywa sztucznego.

8. Komunikacja wewnętrzna i zewnętrzna

RDOŚ w Olsztynie dokłada starań, aby w sposób efektywny prowadzić komunikację skierowaną zarówno do interesariuszy wewnątrz organizacji, jak i na zewnątrz.

Wszyscy pracownicy urzędu mają zapewniony dostęp do systemu informacji prawnej Lex oraz informacji o najnowszych zmianach w prawie, wyrokach sądowych, trwających pracach legislacyjnych w zakresie kompetencji RDOŚ w Olsztynie. Funkcjonują skuteczne narzędzia przekazywania ważnych informacji w obrębie całej struktury organizacyjnej, takie jak poczta elektroniczna, dysk wspólny, spotkania. System komunikacji wewnętrznej ma na celu skuteczne przekazywanie pracownikom informacji dotyczących celów urzędu, sposobu jego funkcjonowania, ról, zadań i odpowiedzialności. Pracownicy otrzymują informację pozwalającą im określić, w jaki sposób realizacja ich obowiązków wpływa na realizację celów RDOŚ w Olsztynie, jakie są ich zadania i odpowiedzialności w zakresie utrzymania zgodności z wymaganiami systemu zarządzania środowiskowego. Kierownictwo RDOŚ w Olsztynie otrzymuje informacje o stanie realizacji zadań, ryzykach i działaniach podjętych dla ich minimalizowania, jak również na bieżąco informuje kierowników komórek organizacyjnych o planach, nowych inicjatywach i kluczowych zdarzeniach (np. podczas narad z naczelnikami). Pracownicy są angażowani w procesy związane z doskonaleniem i utrzymaniem systemu zarządzania środowiskowego na różnych etapach i poziomach funkcjonowania systemu. W skład zespołu ds. EMAS wchodzi przedstawiciele wszystkich wydziałów mieszczących się w siedzibie głównej w Olsztynie i między innymi za ich pośrednictwem komórki organizacji uczestniczą w realizowanych zadaniach, wymianie informacji.

RDOŚ w Olsztynie rozwija otwarte i skuteczne kanały komunikacji z klientami, dostawcami, usługodawcami, ekspertami i innymi interesariuszami. Wśród kanałów komunikacji można wymienić serwis internetowy urzędu, w tym Biuletyn Informacji Publicznej oraz publicznie dostępny wykaz danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, które są na bieżąco aktualizowane. W przypadku tematów trudnych, konfliktowych, wymagających wyjaśnienia urząd organizuje spotkania i konsultacje, rozprawy administracyjne, które są dobrą formą otwartej komunikacji.

Przejrzyste zasady prowadzenia tzw. udziału społeczeństwa w ramach postępowań administracyjnych pozwalają każdemu zainteresowanemu na złożenie uwag i wniosków, które poddawane są analizie. Wszelkie skargi, sugestie, wnioski, zapytania i interpelacje poselskie i senatorskie są niezwłocznie przekazywane odpowiednim komórkom organizacyjnym w celu udzielenia odpowiedzi.

Bieżąca współpraca z mediami pozwala na zwiększanie wiedzy na temat roli RDOŚ w Olsztynie w ochronie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego. Stanowi ważny element działalności edukacyjno-informacyjnej urzędu.

RDOŚ w Olsztynie prowadzi działania edukacyjno-informacyjne, organizując konferencje i szkolenia oraz biorąc udział w wydarzeniach tego typu organizowanych przez inne jednostki. Urząd wydaje publikacje (albumy, ulotki), prezentacje multimedialne, udostępniając je szerokiemu gronu zainteresowanych.

Światowy Dzień Mokradeł w Olsztynie

15 lutego 2023 r. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie wraz z Muzeum Przyrody w Olsztynie zorganizowała spotkanie poświęcone ochronie mokradeł, podczas którego prof. dr hab. Andrzej Łachacz z Katedry Gleboznawstwa i Mikrobiologii Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa UWM w Olsztynie wygłosił wykład na temat torfowisk Warmii i Mazur – ich typów, walorów przyrodniczych i głównych zagrożeń.

Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających międzynarodowe znaczenie, zwłaszcza jako środowisko życia ptactwa wodnego, to najstarsza światowa konwencja poświęcona

ochronie środowiska przyrodniczego. Podpisana została 2 lutego 1971 r. w irańskim mieście Ramsar, od którego wzięła się jej potoczna nazwa. Celem Konwencji Ramsarskiej jest ochrona i zrównoważone użytkowanie mokradeł.

Mokradła wspierają także wysiłki w walce ze zmianami klimatu: pochłaniają dwutlenek węgla, ograniczają powodzie, łagodzą skutki suszy i ograniczają wezbrania sztormowe i chronią wybrzeża. Naukowcy szacują jednak, że od lat siedemdziesiątych XX wieku zostało utraconych 35% mokradeł na świecie. Wspólne działania na rzecz ochrony i odtworzenia tych ekosystemów pomogą nam przygotować się na skutki zmian klimatu, radzić sobie z nimi oraz je niwelować.

Dotychczas Konwencję Ramsarską podpisały 172 państwa. W Polsce wyznaczonych jest 19 obszarów Ramsar, w tym 4 w województwie warmińsko-mazurskim:

- rezerwat przyrody jezioro Łuknajno,
- rezerwat przyrody Jezioro Karaś,
- rezerwat przyrody Jezioro Drużno,
- rezerwat przyrody Jezioro Siedmiu Wysp.

fot. RDOŚ w Olsztynie

O działalności ośrodków rehabilitacji zwierząt

9 lutego 2023 r. w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie odbyło się spotkanie z przedstawicielami ośrodków rehabilitacji zwierząt działających na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Wydarzenie było okazją do wymiany informacji i zaprezentowania dotychczasowych doświadczeń w zakresie leczenia chorych i rannych zwierząt.

Już na wstępie spotkania podkreślono rolę ośrodków rehabilitacji w ratowaniu dzikich zwierząt, zapewnianiu im leczenia weterynaryjnego i wypuszczaniu na wolność. Przedstawiciele RDOŚ w Olsztynie omówili przepisy prawne dotyczące działalności ośrodków rehabilitacji oraz wprowadzili w zagadnienia związane z inwazyjnymi gatunkami obcymi. Zaprezentowano także zmiany w ustawie o ochronie przyrody dotyczące funkcjonowania azyli dla zwierząt. Część spotkania poświęcono wytycznym dotyczącym sposobu udzielania pomocy rannym zwierzętom oraz sposobom postępowania ze zwierzętami trwale kalekimi. Przedstawiono także plan kontroli, które RDOŚ w Olsztynie przeprowadzi w ośrodkach rehabilitacji zwierząt w latach 2023-2026.

Przedstawicielka Fundacji Albatros omówiła realizowany od 2017 r. projekt *Symbiosis – ochrona ex-situ gatunków zagrożonych i edukacja ekologiczna w działalności polskich ośrodków rehabilitacji zwierząt – wzmocnienie potencjału sieci ośrodków na Warmii i Mazurach*. Jego celem jest ochrona ex-situ gatunków chronionych poprzez ich leczenie w ośrodkach rehabilitacji zwierząt, wzrost liczby zwierząt zwracanych naturze spośród

pacjentów ośrodków z województwa warmińsko-mazurskiego oraz wypracowanie nowoczesnych rozwiązań dla edukacji ekologicznej w Polsce opartych na działalności tych miejsc.

W województwie funkcjonuje obecnie dziewięć ośrodków rehabilitacji zwierząt dziko żyjących. Najczęstszymi pacjentami ośrodków rehabilitacji są dzikie zwierzęta po wypadkach drogowych, zranione w sidłach kłusowników oraz ptaki z uszkodzeniami skrzydeł - szczególnie często są to młode bociany, które wypadły z gniazda lub zraniły się podczas pierwszych lotów. Zwierzęta, które w ośrodku w pełni wrócą do zdrowia, wypuszczane są na wolność. Jednym z kierunków działań Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie jest wspieranie, w ramach posiadanych środków finansowych, działalności tych obiektów. Przekazywane wsparcie jest przeznaczane na zakup materiałów medycznych i opatrunkowych oraz wykonywanie zabiegów weterynaryjnych.

fol. RDOŚ w Olsztynie

Droga ekspresowa S16 Mrągowo-Orzysz-Elk – udział społeczeństwa

24 kwietnia 2023 r. rozpoczął się udział społeczeństwa w ramach postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy drogi ekspresowej S16 Mrągowo-Orzysz-Elk. Do 23 maja 2023 r. każdy zainteresowany mógł złożyć uwagi i wnioski.

Z niezbędną dokumentacją sprawy – wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, ujednoliconą wersją raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (zawierającą wszystkie złożone do tej pory przez inwestora uzupełnienia w formie aneksów do pierwotnego dokumentu) wraz z załącznikami, postanowieniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku i opinią Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie, a także z mapą zasięgu oddziaływania inwestycji, było można zapoznać się w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, ul. Dworcowa 60, od poniedziałku do piątku, w godzinach 8:00-15:00; po uprzednim uzgodnieniu terminu wizyty (tel. 89 53 72 112).

Dokumenty były także dostępne na stronie RDOŚ w Olsztynie.

Konsultacje społeczne są elementem procedury oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie zapewnia społeczeństwu możliwość zapoznania się z niezbędną dokumentacją oraz złożenia uwag i wniosków. Ma to na celu przekazanie społeczeństwu informacji o planowanej inwestycji oraz poznanie stanowiska osób biorących udział w konsultacjach na temat planowanego przedsięwzięcia.

fot. RDOŚ w Olsztynie

Obchody Dnia Krajobrazu 2023 w plenerze

Pod hasłem „Docień lokalność!” odbył się wyjątkowy spacer krajobrazowy w Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztynku.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie w ramach obchodów Dnia Krajobrazu zorganizował spacer krajobrazowy, którego celem było zwrócenie uwagi na elementy krajobrazu kulturowego obecne w naszych najbliższych okolicach takie jak: chaty, kamienice, kościoły, zabytki techniki, kapliczki, czy zdobienia domów.

Z tej okazji spotkaliśmy się w Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztynku, gdzie przenieśliśmy się w czasie i przestrzeni na XIX-wieczną wieś w Prusach Wschodnich. Mieliśmy okazję zobaczyć dawne zabudowania wiejskie Warmii, Mazur i Powiśla, które pochodzą z różnych okresów i pełniły różne funkcje. Zobaczyliśmy obiekty mieszkalne, sakralne, gospodarcze i przemysłowe, ukazujące rozmaite style architektoniczne i techniki budowlane. Spacer urozmaicały ciekawe historie związane z praktykami życia codziennego dawnych mieszkańców regionu oraz ich wierzeniami, przesądami i zabobonami.

fot. RDOŚ w Olsztynie

W świetle nietoperzy – zajęcia edukacyjne

Uczniowie klas I-VII szkół podstawowych z województwa warmińsko-mazurskiego mieli okazję uczestniczyć w lekcjach poświęconych nietoperzom. Biologię oraz zachowania tych ssaków omówił przedstawiciel Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie.

W trakcie zajęć przedstawiono pozytywną rolę tych ssaków w środowisku przyrodniczym. Zaprezentowano gatunki występujące w województwie warmińsko-mazurskim oraz zasady postępowania w sytuacji, gdy nietoperz wleci do domu lub zostanie znaleziony w okresie zimowym. Na koniec lekcji dzieci musiały samodzielnie policzyć na zdjęciach nietoperze, podobnie jak robią chiropterolodzy. Młodzi uczniowie wykazali się bardzo dużą wiedzą na temat nietoperzy i aktywnie uczestniczyli w zajęciach.

Nietoperze to ssaki powszechnie występujące w naszym otoczeniu. Ich naturalnymi schronieniami są dziuple starych drzew, spękania ich pni, odstająca kora oraz szczeliny skalne. Chętnie wykorzystują również kryjówki w budynkach (na strychach, w piwnicach, za okiennicami). W Polsce występuje 27 gatunków nietoperzy (na Warmii i Mazurach stwierdzono 16 gatunków), w sąsiedztwie człowieka spotyka się zaś głównie 6 gatunków: mroczek późny, gacek brunatny, karlik malutki, karlik większy, karlik drobny, borowiec wielki.

Nietoperze to wyjątkowe zwierzęta. Przede wszystkim są to jedyne latające ssaki. Lot umożliwiają im kończyny przednie, przekształcone w skrzydła. Natomiast tylne kończyny pozwalają im zawieszać się na powierzchni i odpoczywać głową w dół. Zwierzęta te prowadzą nocny tryb życia, mogą w ciemności polować i orientować się wokół nich dzieje. Wykorzystują do tego echolokację, czyli wysyłają ultradźwięki, niesłyszalne dla człowieka, które odbite od przeszkód lub zdobyczy, wracają do ucha nietoperza i informują go o świecie zewnętrznym.

Wszystkie gatunki nietoperzy występujące w kraju są objęte ścisłą ochroną gatunkową, zatem w stosunku do nich obowiązują zakazy, w tym m.in. zakaz umyślnego zabijania, chwytania i niszczenia ich siedlisk. Złamanie tych zakazów jest wykroczeniem

fot. RDOŚ w Olsztynie

9. Informacja o walidacji i weryfikacji

W dniach 3-5 lipca 2024 r. została przeprowadzona wymagana weryfikacja w celu utrzymania rejestracji systemu w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie w systemie EMAS.

10. Oświadczenie weryfikatora

W marcu 2016 r. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie została zarejestrowana w rejestrze EMAS. Poniżej znajduje się oświadczenie weryfikatora środowiskowego z 22 lipca 2024 r. uzyskane w następstwie przeprowadzonych czynności weryfikacyjnych i walidacyjnych.

OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA ŚRODOWISKOWEGO W SPRAWIE CZYNNOSCI WERYFIKACYJNYCH I WALIDACYJNYCH

Biuro Certyfikacji Systemów Zarządzania Polskiego Rejestru Statków S.A. o numerze rejestracji weryfikatora środowiskowego EMAS nr PL-V-0006 akredytowane w odniesieniu do zakresu **84** (kod NACE) oświadcza, że przeprowadziło weryfikację, czy cała Organizacja, o której mowa w uaktualnionej deklaracji środowiskowej Organizacji:

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie

Adres: ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn

o nr rejestracji: **PL 2.28-002-73**

spełnia wszystkie wymogi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009r. dotyczące dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

Podpisując niniejszą deklarację oświadczam, że:

- weryfikacja i walidacja zostały przeprowadzone w pełnej zgodności z wymogami rozporządzenia (WE) nr 1221/2009,
- wyniki weryfikacji i walidacji potwierdzają, że nie ma dowodów na brak zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami prawnymi dotyczącymi środowiska,
- dane i informacje zawarte w zaktualizowanej deklaracji środowiskowej Organizacji dają rzetelny, wiarygodny i prawdziwy obraz całej działalności Organizacji w zakresie podanym w deklaracji środowiskowej.

Niniejszy dokument nie jest równoważny z rejestracją w EMAS. Rejestracja w EMAS może być dokonana wyłącznie przez organ właściwy na mocy rozporządzenia (WE) nr 1221/2009. Niniejszego dokumentu nie należy wykorzystywać jako oddzielnej informacji udostępnianej do wiadomości publicznej.

Data wydania oświadczenia: **22.07.2024**

Miejsce wydania oświadczenia: **Gdańsk**

PL-V-0006

Dariusz Denis
Dyrektor Pionu Certyfikacji PRS S.A.